MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

ORAS

Kiek debesuota, truputį šilčiau.
Saulė teka 6:00, leidžiasi 7:49.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLI Kaina 5c 8, Ill. Trečiadienis, Rugpiūčio-August 18 d., 1954 m. Price 5c 194

Midwest Inter. Library Center 5721 Cottage Grove Ave. Gr.

BAIGIASI KOMUNISTŲ VEIKLOS LAISVĖ

PABALTIJO VALSTYBĖS IR TARPTAUTINĖ TEISĖ

Jokia tarptautinė sutartis nepanaikino Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybiškumo

PARYŽIUS. — Prancūzijos parlamento viceprezidentas Ernest Pezet prisimindamas Pabaltijo valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą 14-os metų sukaktį, Paryžiaus dienrašty "Le Monde" šio mėnesio 11 d. atspausdino ilgą straipsnį, kuriame formuluoja dabartinę Pabaltijo valstybių padėtį tarptautinės teisės ir moralės šviesoje.

Nupasakojęs politinių įvykių raidą Pabaltijo valstybėse nuo 1939 metų, jis kiek ilgiau sustoja ties Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovavimo problema tarptautiniuose organuose ir ties išimtina tų valstybių padėtimi tarptautinės teisės požiūriu.

Dviguba sovietų politika

Sovietų atsinešimas tarptautinių institucijų atžvilgiu yra paradoksalus, sako Pezet. Nesustabdydami deportacijų, nepanaikindami priverčiamojo darbo stovyklų, nenutraukdami religinių ir socialinių grupių persekiojimų bei tautų naikinimo, jie yra signitarai ne tik Atlanto, bet ir Jungtinių Tautų chartų.

Be to jie dalyvauja Tarptautiniame Darbo Biure, pasirašė genocido konvenciją ir bendradarbiauja UNESCO.

Visos šios tarptautinės institucijos pasmerkia kaip tik tuos metodus, kurie plačiai sovietų taikomi Pabaltijo valstybėse ir kitose jų dominuojamose srityse. Ar ne juokinga matyti sovietus dalyvaujant institucijose, kuriose siekia apsaugoti dirbančiųjų laisvę ir nepriklausomumą, kurios smerkia rasinį, religinį ir tautinį persekiojimus, kurios pasisako už pažiūrų, tikėjimo ir žodžio laisvę?, klausia Pezet.

Pabaltijo valstybių padėtis

Tarptautiniu požiūriu Pabaltijo valstybiškumas nėra panaikintas, sako Prancūzijos parlamento viceprezidentas. Jokia legali tarptautinė sutartis, jokia taikos sutartis nepakeitė tų valstybių prieškarinės padėties, nors faktiškai jos jau neegzistuoja 14 metų.

Vakaruose likę jų diplomatai ir toliau yra pripažįstami tų valstybių atstovais. Jų tautinės tarybos, kurias sudaro emigracijoje atsidūrę tų valstybių veikėjai, Vakaruose traktuojamos labai palankiai. Prezidentas Eisenhoweris tragiškųjų birželio įvykių sukakties proga joms pareiškė pritarimą.

Amerikos vyriausybės galvos nekartą deklaravo, kad Pabaltijo valstybių aneksija nėra pripažįstama. Šitokie pareiškimai išėjo ne iš privačių žmonių lūpų, bet iš Amerikos prezidento ir valstybės sekretoriaus, kurie kalbėjo Jungtinių Amerikos Valstybių vardu. Tokios nuomonės laikosi ir kitos didžiosios Vakarų valstybės. Specialus JAV kongreso komitetas, kuriam vadovauja atstovas Kerstenas, tyrinėja Pabaltijo aneksijos aplinkybes ir savo surinktus davinius pateiks Amerikos kongresui, o vėliau — Jungtinėms Tautoms.

Dabartinę Pabaltijo valstybių padėtį Ernest Pezet nusako šitaip: tarptautinės teisės požiūriu Pabaltijo valstybės egzistuoja, nors faktiškai jų nėra. Išimtiną jų padėtį sukūrė dabartinė tarptautinė situacija, kuri taip pat yra išimtina ir paradoksali.

IŠ VISO PASAULIO

★

Radioaktyviniai ledai

Washingtonas. — JAV sostinėje iškrito ledai, kurie savo didumu atkreipė vaikų dėmesį. Pasitaikė nemaža atvejų, kad vaikai juos rinko nuo gatvės ir čiulpė. Vėliau tyrinėjimai parodė, kad leduose buvo kiek radioaktyvumo, kuris tačiau dėl mažo kiekio sveikatai nepakenkė.

Atominis bilius

WASHINGTONAS. — Senatas pravedė naują kompromisinį atominės jėgos reikalu bilių, kuriuo 5 metams pratęsiama valdžios kontrolė atominiams patentams. Projektas artimiausiu laiku bus svarstomas kongrese.

Tito Triesto uoste

Triestas. — Jugoslavijos diktatorius Tito po 7 metų aplankė Triesto, kuris sudaro ginčų objektą tarp Jugoslavijos ir Italijos, uostą. Romoje pareikšta baimės, kad šis vizitas gali pakenkti Triesto problemos išsprendimui. Italus tačiau nuramino faktas, kad Tito savo lankymosi metu neišlipo iš jachtos į krantą.

Portugalai atsiėmė tvirtovę

New Delhi, Indija. — Indijos nepriklausomybės šventės proga buvo iškelta indų trispalvė vienoje Portugalijos kolonijos Goa tvirtovėje. Bet kitą dieną portugalų kariuomenė, susidedanti iš 120 kareivių, išlipo iš laivo ir po trumpo apšaudymo tvirtovę vėl paėmė į savo rankas. Iš kitų šios Portugalijos kolonijų kaimų indų įsiveržėliai pasitraukė taip pat be pasipriešinimo.

Visur galioja rusų veto

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus padėjėjas Ben Cohen pareiškė, kad neseniai pasiūlytas Jungtinių Tautų statuto pakeitimas esąs neįmanomas, nes tokiu atveju Sovietų Sąjunga panaudotų veto teisę.

Kinų studentai sovietinėje Europoje

LONDONAS. — Paskutiniu laiku į visą eilę Rytų Europos valstybių, kurios vadinamos liaudies respublikomis, atvyko nemaža kinų studentų siekti mokslo vietos universitetuose. Visoje Rytų Europoje studijuojančių kinų skaičius siekia iki 1,500.

Taifūnas Japonijoje

TOKIO. — Amerikos laivynas suteikė pagalbą japonų žvejams, kurie užklupti galingo 150 mylių į valandą skrendančio, taifūno, atsidūrė pavojuje. Vėjas ir lietus sukėlė dideles bangas, kurios pridarė nuostolių Japonijos salų pakraščiams.

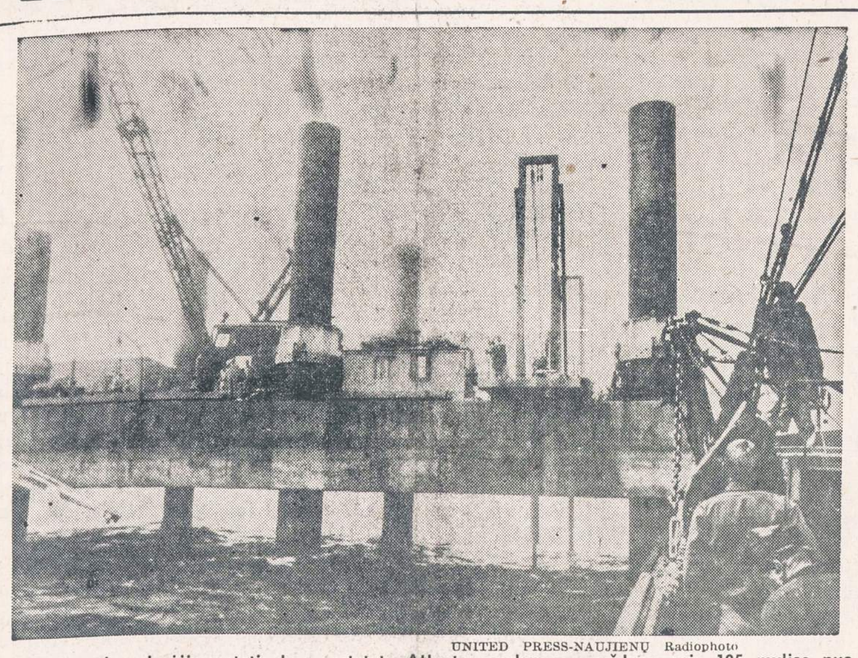

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto

Nauja radaro įspėjimo stotis bus pastatyta Atlanto vandenyne, maždaug apie 125 mylias nuo kranto. Stotis bus pastatyta ant specialios platformos. Numatoma steigti visa grandinė tokių stočių.

RAUDONOSIOS KINIJOS REIKŠMĖ SPARČIAI DIDĖJA

Britai priešingi Formozos gynimui nuo komunistų

LONDONAS. — Ryšium su rugsėjo 6 d. Filipinuose šaukiama 8 tautų konferencija, kurioje bus svarstomos pietryčių Azijos ir pietvakarių Pacifiko gynimo nuo komunizmo galimybės, britai pasisakė prieš Formozos salos įjungimą į ginamųjų sričių apimtį.

Anglijos užsienio reikalų ministerijos kalbėtojas pareiškė: 'Yra aišku, kad pietryčių Azijos ir pietvakarių Pacifiko definicija neapima Formozos". Tuo tarpu Amerika, kuri pripažįsta nacionalistų vyriausybę Formozoje, yra pažadėjusi ginti Formozą nuo bet kokios raudonųjų invazijos.

Kitaip žiūri į Formozą reikalus Anglija, kuri jau 1950 metais suteikė pripažinimą Peipingo režimui. Formozos klausimą ji laiko raudonosios Kinijos vidaus reikalu.

Nors besiplėčiąs komunizmas Azijoje graso ne tik Amerikos, bet ir Anglijos interesams, tačiau britai linkę pataikauti raudonajai Kinijai, kuri savo didėjančią reikšmę tarptautinėje politikoje įrodė Genevos konferencijos metu. Darbo partijos delegacijos kelionė po Kiniją komunistų yra išnaudojama antiamerikinei propagandai. Raudonosios Kinijos atstovo paskyrimas į Londoną taip pat aiškintinas noru patraukti britus savo pusėn ir tuo būdu izoliuoti Ameriką, kuri pasiryžusi radikaliomis priemonėmis sulaikyti komunizmo plitimą Azijoje.

TOKIO. — Japonijos liberalų partija iškėlė ateities santykių tarp Japonijos ir raudonosios Kinijos klausimą. Tos partijos užsienio reikalų komitetas rekomenduoja, kad Yoshidos vyriausybė eitų prie Peipingo režimo pripažinimo ir kad ateity siektų užmegzti su juo diplomatinius santykius.

Komitetas, kuriam vadovauja buvęs užsienių reikalų ministeris Tsushima, sako, kad nors dabartiniai Japonijos santykiai su Amerika neleidžia tuoj pat pripažinti Peipingo režimo, bet ateity tokia galimybė gali susidaryti.

Japonija yra linkusi suartėti su Peipingu ir su Maskva ekonominiais sumetimais. Ji tikisi su šiais komunistiniais kraštais pagyvinti prekybinius santykius, kurie padėtų po karo vis dar neatsigaunančiai valstybei sutvirtėti ekonomiškai.

Didėja Amerikos nesutarimai su Prancūzija

Washingtonas atsako į Mendes-France pasiūlymą

HAGA, Olandija. — Amerikos vyriausybė davė aiškiai suprasti, kad prancūzų premjero Mendes-France pasiūlymai pakeisti Europos Gynybos Bendruomenės statutą, jai yra nepriimtini. Jeigu Prancūzija norinti ir toliau naudotis Amerikos pagalba, tai neprivalanti trukdyti Europos gynybos akcijos.

Šis Amerikos pareiškimas tuoj pat susilaukė atgarsio Paryžiuje. Prancūzai ypač jautrūs dėl to Europos Gynybos Bendruomenės punkto, kuris liečia Vokietijos kariuomenę. Paryžiuje buvo pareikšta: "Jeigu Amerika nesutiks su prancūzų reikalavimais, liečiančiais vokiečių armiją, tai Prancūzijos parlamentas nepatvirtins Amerikos ruošiamų Europos gynybos planų".

Tie Prancūzijos-Amerikos ginčai kelia didelio susidomėjimo Vakarų Vokietijos vyriausybės sluoksniuose. Kancleris Adenaueris sušaukė specialų kabineto posėdį, kuriame buvo aptarta Vokietijos pozicija tuo klausimu.

Ateinančius ketvirtadienį ir penktadienį šis klausimas, tikimasi, visu aštrumu iškils Europos bendruomenės tautų konferencijoje, kuri vyks Briussely ir kurioje dalyvaus Mendes-France, kancleris Adenaueris, ir Italijos, Belgijos, Olandijos bei Liuksemburgo užsienių reikalų ministeriai. Amerikos atstovas joje dalyvaus stebėtojo rolėje.

Baimė sukelia astmą

LONDONAS. — Britų medicinos mokslininkas Dr. S. J. Van Pelt teigia, kad baimė ir nervinis įtempimas sukelia traukučius, kurie gali ilgainiui išsivystyti į astmą. Jis pataria gyventi laisvai ir nerūpestingai. Esą, uošvių zurzėjimas daugiau prisideda prie jaunavedžių susirgimo astma, negu rimti kūno negalavimai.

Pabaltijo kraštų sovietinimas

Įtakingas vokiečių savaitraštis "Deutsche Zeitung" 47/1954 įsidėjo pranešimą apie Pabaltijo kraštų sovietinimą. Laikraštis nurodo, kad šiandien Pabaltijo kraštai užsieniečiams iš Vakarų yra beveik neprieinami, ūkis ten nuolatos smunka, pvz., Latvijoje prieš karą buvo daugiau kaip 800,000 karvių, o dabar komunistai jų kiekį nori "pakelti" iki 600,000. Kraštai atsidėjus rusinami. Prie rusifikacijos daug prisideda Pabaltijo didesniuose miestuose laikomų rusų įgulų kariai, taip pat kiti pareigūnai, įtaisyti policijoje ir kitose tiesiai Maskvai priklausančiose įstaigose, kaip geležinkeliai etc. Laikraščio žiniomis, Latvijoje ir Estijoje rusų skaičius siekia apie 15%, Lietuvoje — kiek mažesnis. Tarp gyventojų armija ir policija labai nepopuliarios. Latvijoje komunistai per laisvus rinkimus net ir dabar nesurinktų daugiau kaip 10% visų balsų, o Estijoje — dar mažiau. Tačiau tie, kurie kovoja už šių kraštų savarankiškumą, daugiausia yra išvežti į Sibirą.

E.

Sunkios dienos komunistų partijai

WASHINGTONAS. — JAV kongreso vadai Baltijų Rūmų konferencijoje, kurioje dalyvavo ir prezidentas Eisenhoweris, nutarė dėti pastangas, kad kongresas priimtų įstatymą, uždraudžiantį komunistų partiją. Tuo būdu priklausymas komunistų partijai pasidarytų baustinas.

JAV senatas tokį nutarimą vienbalsiai padarė jau praėjusią savaitę.

Semionovo veikla

"The Daily Evening Post" įsidėjo platų pranešimą apie bolševikų laimėjimus Europoje. Pranešime taip pat minima buvusio Sovietų aukštojo komisaro Vokietijoje Semionovo veikla. Pažymima, kad jis drauge su savo viršininku Vladimiru Dekanozovu buvo stambios MVD figūros. Semionovas ankščiau yra dirbęs Sovietų pasiuntinybėje Kaune. Tada, kaip žurnale skalbiama, Lietuva buvo praryta Sovietų. Semionovas stebėjo tuometinę Lietuvos politinę likvidaciją.

KONGRESAS NUBALSAVO SUVARŽYTI KOMUNISTŲ PARTIJĄ

Senato priimtoji suvaržymo forma esanti žalinga

WASHINGTONAS. — Atstovų rūmai 305 balsais prieš 2 pirmadienį nubalsavo įstatymo projektą atimti komunistų partijai visas legalias teises ir privilegijas. Komunistų partija negalės statyti kandidatų rinkimuose, kolektuoti nario mokesčio ir naudotis visomis privilegijomis, kuriomis naudojasi kitos politinės partijos.

Kongreso priimto įstatymo projekto dalis šitaip skamba: "Jungtinių Amerikos Valstybių komunistų partija ir jai giminingos, nežiūrint kokį vardą turėtų, partijos, kurių tikslas yra jėga nuversti JAV valdžią..., negali naudotis teisėmis, privilegijomis ir imunitetu, garantuojamu JAV įstatymais kitoms legalioms partijoms. To išvadoje neliečiamybė, visos teisės ir privilegijos, kurios šiai partijai ir į ją panašioms remiantis JAV įstatymais buvo suteiktas, yra panaikinamos".

Senato versija

Įstatymo projektą, liečiantį komunistų partiją, praėjusią savaitę nubalsavo ir senatas. Bet senato versija yra ne tiek nukreipta prieš pačią partiją, kiek prieš jai priklausančius individus. Pagal senato versiją, kiekvienas individas, kuris priklauso komunistų partijai, yra baustinas.

Šis senato nubalsavimas susilaukė kritikos iš žymių Amerikos juristų, kurie teigia, kad tokio įstatymo įgyvendinimas gali tik padėti komunistams. Jeigu įsigaliotų senato versija, tai komunistų partijos nariai, kurie pagal vad. Vidaus Saugumo Aktą (Internal Security Act) turi registruotis valdžios įstaigose, galėtų remtis penktuoju "savęs apkaltinimo" paragrafu ir nesiregistruoti.

Paraližuojama partijos veikla

Prezidentas Eisenhoweris ir administracija pritaria kongreso versijai, kuri praktiškai paraližuoja kom. partijos veiklą. Šitas kongreso nubalsavimas, jeigu jis būtų įgyvendintas, paliestų taip pat ir profesines sąjungas, kuriose yra įsigalėję komunistai.

Kongreso nutarimas suvaržyti komunistų partiją, kuri laikoma "sąmokslo, siekiančio nuversti JAV valdžią, įrankiu", turės būti svarstomas ir senate. Tikimasi, kad senatas atsisakys savosios versijos ir patvirtins kongresinę.

VLIKAS PAŠALINO ŠIDIŠKĮ

Gautomis žiniomis iš Vokietijos ir Lietuvių radijo Chicagoje pranešimu, Vliko š. m. rugpiūčio 11 d. posėdyje įvyko griežtas susikirtimas.

Susirinkus Vlikui bendro posėdžio išklausyti prel. M. Krupavičiaus ir p. Žalkausko pranešimų iš kelionės po JAV ir aptarti kitų klausimų, darbotvarkėje einamuosiuose reikaluose Vykd. Tarybos pirm. K. Žalkauskas pasiūlė panaikinti finansų tarnybą, kurią tvarko p. Šidiškis.

Kilus diskusijoms, protesto ženklu posėdį apleido socialdemokratų atstovas J. Glemža, Ūkininkų Partijos J. Norkaitis ir Tautininkų Sąjungos T. Šidiškis. Likusieji posėdį tęsė toliau ir darė nutarimus, nedalyvaujant paminėtųjų grupių atstovams. Smulkesnių žinių apie nesusipratimą neturima.

Laisvės Kovotojų Sąjungos centras New Yorke už nesolidarizavimą posėdį apleidusių grupių atstovams telegrama atšaukė savo atstovą Vlike S. Migliną ir jo vieton paskyrė adv. J. Bataitį.

Adv. Bataitis šiuo metu vieši Švedijoje vienos švedų organizacijos pakviestas sveikatos pataisyti. Jis ilgesnį laiką sirgo. Lietuvoje nepriklausomybės laikais adv. Bataitis buvo karininkas kariuomenės teisme, vėliau vertėsi privačia advokatūros praktika Kaune ir turėjo nemažą klientūrą.

(Šidiškis, tautininkų atstovas VLIKe, pasižymėjo tuo, kad visą laiką pranešinėdavo savo srovės žmonėms ir laikraščiams apie konfidencialius nutarimus bei pasikalbėjimus VLIKo bei Vykdomosios Tarybos posėdžiuose. Neretai tie jo pranešimai buvo iškreipti arba perdėti. — "N." RED.)

"Vokiečių tėviškė Rytuose"

Tokiu pavadinimu Goettingene buvo atidaryta paroda, vaizduojanti vokiečius ir jų anksčiau gyventas sritis praeityje ir dabartyje. Istoriniame skyriuje rodomi įvairūs seni dokumentai, tarpe jų ir 1398 metų laikinė sutartis su Didžiuoju Lietuvos Kunigaikščiu Vytautu, ir šiaip dokumentai iš vokiečių ordeno laikų.

Dr. K. Griniaus atvaizdas

Amerikiečių "The New York Physician" įsidėjo pašto ženklų seriją, kurių viename yra ir Dr. K. Griniaus atvaizdas. Drauge aprašyta jo veikla ir istorija iki atvykimo į JAV bei mirties Chicagoje. "Screen Album" įsidėjo atvaizdą lietuvio filmų artisto Laurence Harvey, vaidinančio Londoninėj filmoj "Romeo ir Juliet".

Reikalauja sugrąžint 2,840 belaisvius

PANMUNJOM, Korėja. — Jungtinių Tautų karo vadovybė įteikė komunistų paliaubų komisijai 2,840 belaisvių, kurie manomai yra Kinijoje, sąrašą, reikalaudama juos grąžinti. Sąrašas liečia daugiausia lakūnus, kurie buvo numušti Mandžūrijos teritorijoje karo metu.

Komunistai teigia, kad jie visus karo belaisvius, kurie norėjo grįžti, atidavė belaisvių pasikeitimo metu. Bet yra žinoma, kad jie turi nemaža Jungt. Tautų pusėje kovojusių lakūnų, kurie buvo numušti anapus Jalu upės ir kurių jie nelaiko belaisviais.

Sąraše figūruoja 2,264 pietų korėjiečiai, 526 amerikonai ir 50 kitų tautį atstovų.

Evanstono suvažiavimo reikšmė

Šiuo metu JA Valstybėj vyksta protestantų, senų katalikų, (į šią grupę įeina Lietuvių Tautinė Bažnyčia) ir ortodoksų bažnyčių pasauliniai suvažiavimai. Paskirų bažnyčių suvažiavimai, reprezentuoją savo nariams iš viso laisvojo pasaulio, yra didele dalimi tik pasiruošimas bendram tų visų bažnyčių suvažiavimui Evanstone, kuris, pasak tiek religinės, tiek pasaulinės spaudos, reikš lemiamą posukį protestanizmo istorijoje.

Platesnei lietuvių visuomenei šie vykstą suvažiavimai yra įdomūs dviem požiūriais: pirma, grynai lietuvišku, nes tuose suvažiavimuose yra atstovaujama Lietuva; ir antra, kaip protestaniškas pasaulis reaguos į jos delegacijų iškeltas problemas. Spaudos žiniomis, Evanstone pilnateisio nario teisėmis iš Pabaltijo valstybių dalyvaus: Lietuvos Reformatų Bažnyčia (in exile) ir Estijos Evangelikų bažnyčia (in exile). Neturime tikslių informaeijų, kodėl neatstovaujami Latvijos protestantai ir Lietuvos Evangelikų bažnyčia (liuteronai). Pastarosios dvi bažnyčios paskutiniais metais nešaukė savo sinodų, kurie kaip aukščiausi bažnytiniai organai teturi teisę rinkti atstovus į panašius suvažiavimus. Tuo galima paaiškinti, kodėl šios Bažnyčios nebus atstovaujamos nei Evanstone, nei atatinkamuose tų pačių Bažnyčių pasauliniuose suvažiavimuose. Taigi, dėl grynai organizacinių sumetimų. Tačiau, jau pats faktas, kad pasaulinio protestanizmo vykdomieji organai pripažino teisę dviem protestaniškom bažnyčiom iš Pabaltijo dalyvauti pasauliniuose suvažiavimuose ir reprezentuoti savo pavergtus brolius yra iškalbingas įrodymas, kad protestantiškas pasaulis nepripažįsta Pabaltijo valstybių okupacijos. Netrukus sužinosime apie pačių suvažiavimų eigą bei jų nutarimus, ir tada galėsime padaryti tolimesnes išvadas.

Tokios būtų pirmos pastabos ir išvados, žiūrint į Evanstono suvažiavimą grynai lietuvišku požiūriu. Pasauliniu požiūriu

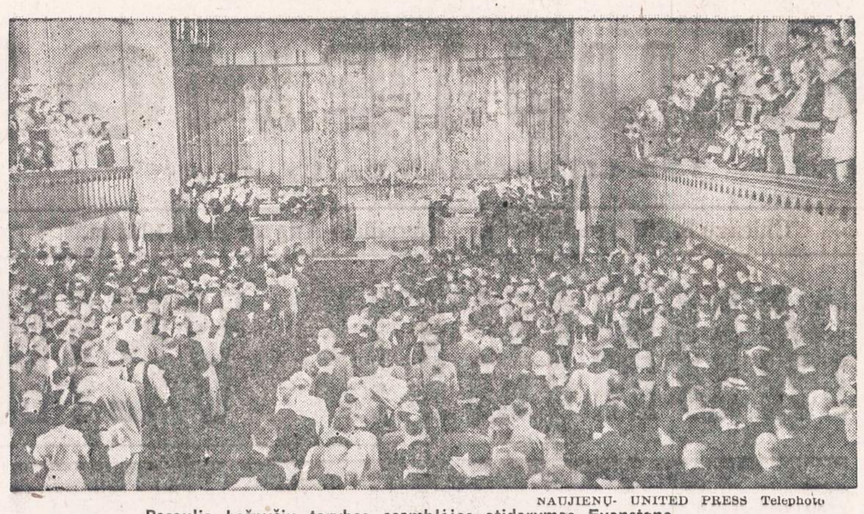

NAUJIENŲ- UNITED PRESS Telephoto

Pasaulio bažnyčių tarybos asamblėjos atidarymas Evanstone.

šis suvažiavimas yra nepalyginamai įdomesnis. Nors protestantų visame pasaulyje yra apie 200 milijonų, iš kurių 25 — atsidūrę už Geležinės Uždangos, tačiau jų svoris laisvajame pasaulyje yra keleriopai didesnis. Į protestantiškų kraštų skaičių įeina: USA, Kanada, Anglija, Škotija, Australija, N. Zelandija ir Pietų Afrika. Šios valstybės sudaro vadinamąjį anglo-saksoniškąjį pasaulį; toliau seka Vokietija, Šveicarija, Olandija, Danija, Norvegija, Švedija, sudarančios vadinamąjį germanišką bloką, ir Suomija, Estija, Latvija bei Čekija tik kultūriniai (o anksčiau ir politiniai), priklausančios antrajam blokui. Šių visų kraštų vien industrijos potencialas yra lygus 85% viso laisvojo pasaulio. Finansinis pajėgumas (aukso ir kitų vertybių atsargos) viršija 90%, militarinis svoris irgi yra skaičiuojamas iki 90%. Šių kraštų gyvenimo ir kultūrinis standartas yra aukščiausias pasaulyje. Tik vinintėlė katalikiška Belgija, įsiterpusi į protestantiškąjį pasaulį, prilygsta tų kraštų gyvenimo standartui. Palyginimui užtenka priminti faktą, kad Lotynų Amerikos (R. katalikai) valstybių gyvenimo standartas yra daug žemesnis negu USA ir daugeliu atvejų prilygsta aziatiniam arba kolonialiam gyvenimo standartui. Netgi tokios mažos protestaniškos valstybės kaip Norvegija, Šveicarija ir Švedija yra pasaulio masto industriniai galiūnai. Pav. 2.5 milijonų Norvegijos gyventojų valdo šiandien virš 6 mil. brutto tonų prekybos laivyną, užima trečią vietą pasaulyje ir yra žymiai didesnis, negu, sakysime, nei visų Vidužemio jūros valstybių laivynas drauge paimtas, arba už visos Lotynų Amerikos laivyną, 4 mil. Šveicarija turi aukso dvigubai daugiau, skaičiuojant vienam gyventojui, negu USA ir prieš atvyksiant Gen. D. Eisenhoweriui organizuoti NATO karines pajėgas, šveicarai turėjo puikiai ginkluotų 16 divizijų, ir jos vienos karinės pajėgos buvo didesnės negu Italijos ir Prancūzijos drauge paėmus. Dabar šis vaizdas kiek pasikeitė, kai USA suteikė tam reikalui bilijonus dolerių. Įsidėmėtina dar tai, kad Šveicarija neturi net savo žaliavų, niekuomet nevaldė kolonijų, negavo jokios finansinės pagalbos iš USA, o vistiek sugebėjo be armijos dar išlaikyti aukštą savo gyventojų pragyvenimo standartą.

7.5 mil. Švedija turi 1.5 tūkstančio savo gamybos sprausminių lėktuvų, yra skaitoma 4-ta oro galybe pasaulyje, tuo tarpu Ispanija po šiai dienai neturi nė vieno sprausminio lėktuvo. Suomija, pakėlusi du sykiu ginklą prieš Sovietų Sąjungą, pralaimėjusi karą, išmokėjo 700 mil. dolerių vertės kontribuciją, neteko labai svarbių teritorijų. Nors ji turi daug sunkumų ir rūpesčių — nepalūžta ir išlaiko savo nepriklausomybę. Vokietija, baisiausiai sužalota paskutiniame pasauliniame kare, netekusi 3 mil. vyrų vien žuvusių karo laukuose, turėdama 7 mil. karo invalidų ir 10 mil. pabėgėlių ir ištremtų iš bolševikų okupuotų kraštų, pakeldama okupacines išlaidas ir tegavusi tik 3.5 bil. dol. pagalbos iš Amerikos ir dar, be to, būdama suspausta vien tik vakarinėje dalyje, sugebėjo pokariniais metais toli pralenkti Italiją ir Prancūziją, ir, galop, be kurios militarinio dalyvavimo neįmanoma sudaryti pylimo prieš bolševizmo grėsmę Europai.

Nemažesnį "stebuklą" įvykdė Olandija. Netekusi veik visų savo kolonijų, praradusi 40% savo prieškarinės produkcijos dėl karo veiksmų, šiandien jos industrija jau veik dvigubai aukštesnė negu prieškarinė ir be didelio vargo išlaiko aukštą gyvenimo standartą, nors du su puse karto yra tirščiau gyvenama negu Italija.

Anglijoje šiuo metu vyksta vadinamoji antroji pramonės revoliucija, kurios dėka anglai persitvarko ir prisitaiko gyventi be kolonijų. Labai didelę pažangą pokariniame dešimtmetyje padarė Kanada ir Australija. Visi protestantiški kraštai turi stabilizuotą valiutą bei sveiką socialinę struktūrą; visi šie kraštai yra pilna to žodžio prasme demokratiniai, kuriuose nei komunizmas, nei atgimstąs fašizmas ar nacizmas nesudaro didesnės problemos. Tuo tarpu už protestantiškojo pasaulio ribų sunku surasti valstybę ar tautą, kuri sugebėtų savo jėgomis pasiekti politinio ar ekonominio stabilumo; atvirkščiai, čia sutinkamos šimtamilijoninės masės, gyvenančios skurde ir ignorancijoje, sudarančios puikią dirvą komunizmui plisti iš vidaus. Religiniu požiūriu žiūrint, islamiškas pasaulis (Turkija, Pakistanas, Iranas, Egiptas ir kiti) parodė paskutiniame dešimtmetyje didelę dinamiką ir pasiryžimą kovoti su skurdu ir komunizmo grėsme, kuo ypatingai trūksta R. Katalikų, budistų ir indų pasaulyje su mistinės religijos profiliu.

Todėl nenuostabu, kad laisvojo pasaulio vadovybė priklauso protestantiškam pasauliui ir protestantų nusistatymas įvairiais politiniais ir istoriniais klausimais turi, o netolimoje ateityje dar labiau turės, sprendžiamą vaidmenį mūsų laikų žmonijos istorijoje. Štai kodėl Evanstono suvažiavimas yra laikomas vienu reikšmingiausių protestantizmo istorijoje, nes čia numatoma apjungti visų protestantų ir jiems prijaučiančių bažnyčių jėgas ir nustatyti savo istorinę misiją šių dienų pasaulio kovose.

Kadangi lietuvių tautos likimas priklauso nuo Vakarų demokratijų sprendimo ir veiklos, o šiame pasaulyje protestantizmas įgauna vis didėjantį svorį, tai ir lietuvišku požiūriu yra svarbu žinoti ir suprasti šių dienų protestantiškojo pasaulio nusistatymą, jų pažiūras ir veiklą.

—V. K.

JAV Ūkio žinios

— Laukiama, kad antroje šių metų pusėje mėsa atpigsianti, nes šiais metais gyvulių ūkininkai daugiau prisiaugino negu pereitais metais. Gal tik avienos kainos nesumažės, — jos gali net kilti, nes avių prieauglis yra kiek sumažėjęs.

— New York Central geležinkelių valdyba atleido iš darbo 1,350 darbininkų. Iš jų daugiausia atleista Clevelande — 700 ir Columbus (Ohio) — 400.

— Jau 40 metų kaip gyvuoja Amalgamated Clothing Workers of America unija. Jai priklauso ir New Yorko-Brooklyno lietuvių siuvėjų unija.

Kai Amalgamated Clothing Workers if America unija įsikūrė, tai to amato darbininkai už darbo valandą gaudavo 25 centus. Tada darbo savaitė susidėjo iš 60-70 valandų. Dabar, vidurkiu imant, jos nariai už darbo valandą gauna 1 dol. 62 centu ir darbo savaitė — 36-40 valandų.

Ši unija bankuose turi 90 milijonų dolerių. Pensijoms skirti rezervai susideda iš 11 mil. dol. Iki šiol pensininkams, buvusiems nariams, unija išmokėjo jau 67 mil. dol. Ji narių šiuo laiku turi 385,000. Seniau narių ji žymiai daugiau turėjo, nes tada tas amatas nebuvo tiek mechanizuotas kaip dabar, tai buvo daugiau dirbančių.

Amalgamated Clothing Workers of America kasmet įvairiems labdarybės tikslams išleidžia iki vieno milijono dolerių. Unija turi sudariusi dar kitų įvairių fondų, kaip pigiųjų namų statybai ir kita kas, didina savo narių gerą ir jų kultūrą. Nariams New Yorke ir Philadelphijoj veikia klinikos ir dar naujai viena statoma Chicagoj, o kita — New Yorke.

—a.

LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖS

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSN.
4038 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai. sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER INC.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3222-24-26 So. Halsted Str. VIctory 2-4226

Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30 Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

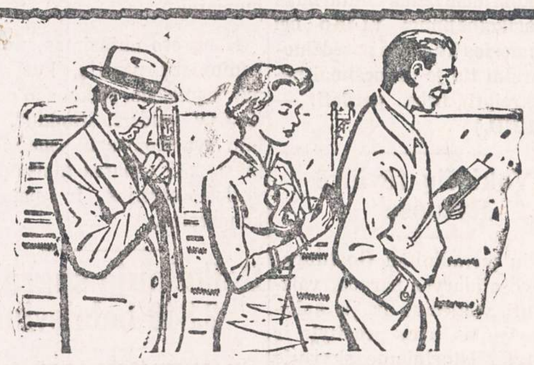

UŽEIKITĖ KIEKVIENĄ ALGOS DIENĄ!

Tiktai tie tikrai laimi taupymo programoje, kurie reguliariai pas mus ateina ir pasideda sutaupas savo apdraustose sąskaitose. Jūs taip pat laimėsite atidarydami taupymo sąskaitą ir taupydami reguliariai. Pabandykite tai tuojau. 3 procentai mokami nuo mėnesio 1 dienos už tas sutaupas, kurios į naujas ar jau turimas sąskaitas įnešamos ligi mėnesio 10 dienos. NEMOKAMA VIETA AUTOMOBILIAMS.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.

Telefonas: HAymarket 1-2028

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštad. nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

IT'S HERE!

CROWN "SPACE SAVER 30" 30" GAS RANGE with KING SIZE OVEN

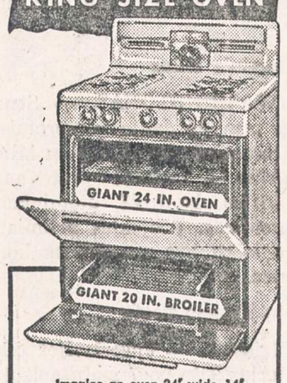

Imagine an oven 24" wide, 14" high and 18" deep—easily accommodates 6 pies; 8 cakes; 12 loaves of bread. With all this capacity range takes only 30" wide floor space.

All deluxe equipment including electric lamp, electric clock and chime timer, four center-simmer fuel saving top burners, 3 inches of insulation around oven, slide-out drawer type broiler, oven heat control.

SOLTIS

HOME APPLIANCES & FURNITURE

2647 West 51st Street
HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

30 METU SUKAKTIS

Chicago Savings and Loan Association mini pasėkmingo finansinio gyvenimo 30 metų sukaktį. Šia proga Chicago Savings per ateinančius šešis mėnesius, pradedant Liepos-July 1 diena, apdovanos puikia Ball-Point plunksna kiekvieną naują taupytoją ir kiekvieną seną taupytoją, padidinusį savo indėlius.. Be to, kiekvienas taupytojas dar gaus tikietą, kuriuo turės progos laimėti vieną iš 150 tableware setų: 25 Rogers Silver setų 8 asmenims ir 125 vėliausių ir gražiausių stainless steel setų 6 asmenims.

Chicago Savings per 30 metų finansinio gyvenimo visada išmokėjo taupytojams pilną taupomą sumą, mokėdama aukštesnį dividendą, negu dauguma kitų finansinių įstaigų. Už praeitus šešis mėnesius mes ir vėl išmokėjome 3% (3% per annum).

Chicago Savings kviečia lietuvius pasidėti savo sutaupytus pinigus į šią saugią ir tvirtą 14 milijonų įstaigą. Mūsų 30 metų saugaus ir pelningo patarnavimo lietuviams rekordas užtikrina indėlių saugumą ir geresnį dividendą. Be to, pas mus kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki $10,000 by an Agency of the United States Government. Nėra saugesnės vietos taupomiems pinigams laikyti. Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atsinešite savo banko knygutę.

Šios įstaigos puikiai įrengtoj raštinėj teikiami sekantieji patarnavimai:

1.—Apdraustas taupymas
2.—Pirmų morgičių paskolos
3.—Pardavimas ir iškeitimas valstybės bonų
4.—Christmas Club Savings
5.—Vacation Savings Club
6.—Duodami Travelers Checks
7.—Notary Public
8.—American Express Money Orderiai,

Be to, kiekvienas taupytojas dar gali išsimainyti čekius, apmokėti gazo bei elektros bilas, nemokėdamas nieko už šiuos patarnavimus.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

JOHN PAKEL, Prezidentas

CHICAGO SAVINCS and LOAN ASS'N

6234 So. Western Ave. Telef.: GRovehill 6-7575

TELEVIZIJOS
RADIJO APARATAI
ELEKTROS REIKMENYS
VĖDINTUVAI - VĖSINTUVAI
TV BEI RADIJO LEMPOS
DALYS — BATERIJOS
APARATŲ SUTAISYMAS

dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.

DAINA TELEVISION
sales - service

3130 S. Halsted, DAnube 6-6887

PETER AMERIO
Concrete Contractor

Plastering and Repairs
Experienced, reliable work
Chicago & Suburbs
Phone RAdcliffe 3-6017

Authorized Hudson Dealer
Since 1934
Ask for "Lee"

GLASNER BROS.

410 N. Burlington
FI 2-0514

LA GRANGE, ILLINOIS
Guaranted used autos

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS

Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

A & Z
AUTO DAŽYMAS

Visa nauja ultra moderni dažymo dirbtuvė išpildanti —

UŽSAKOMUS AUTO DAŽYMO DARBUS TIK UŽ $49.50

Auto stiklai įdedami Tamstų mašinon Tamstoms belaukiant! Visas automobilio pataisų darbas — su kuzavo darbu imtinai.

Kreipkitės į A & Z norėdami geriausio darbo savo mašinai.

3525 North Harlem Ave.
Tel. SPring 7-6878

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS
1841 So. California Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Telef.: ROckwell 2-2282

NERVINĖ

Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų. isterijos, rūpesčio, susikrimtimo, nemigos, karščiavimų, išgasčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja $5.00 svaras. Už $2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą $2.25.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Dokumentinė medžiaga bolševikų nusikaltimams įrodyti

(ELTA)

Amerikiečių generalinio konsulato salėje Muenchene prieš mikrofonus, kino apžvalgų ir televizijos kameras vyko vieši Kersteno komisijos posėdžiai, kuriuos kasdien sekė apie 100 žurnalistų ir eilinių žiūrovų. Gale salės, už ilgo stalo, sėdėjo komisijos nariai — kongresininkai; priešais juos — liudininkai su vertėjais ir stenografai, kurie užrašinėjo kiekvieną žodį. Visa salės atmosfera — kaip teisme, kurio neakivaizdinis kaltinamasis buvo sovietiniai vadeivos, visa Sovietų politinė kriminalinė sistema.

Tačiau tik maža liudininkų dalis davė parodymus viešai. Komisija surinko šimtus pareiškimų raštu, daugybę dokumentinės medžiagos. Didelis skaičius liudininkų apklausinėta neviešai, ir tų apklausinėjimų metu ypač išryškėjo atliekamo darbo pobūdis: **Kersteno komisija komunistinei agresijai ištirti atlieka prokuratūros uždavinį.** Kiekvienam teisininkui imponavo griežtas laikymasis tradicinių anglosaksų teisinės procedūros taisyklių. Liudininkus ne tik ragino sakyti "teisybę, visą teisybę ir tik teisybę" — daugiau: komisija nepripažino jokių netikrumų, t. y. žinių, kurios remiasi "girdėjau", "papasakojo" ir panašiais šaltiniais. Čia labai būdingas komisijos klausinėtojo Mr. Alleno pareiškimas: "Mums rūpi nustatyti faktus ir teisybę. Tačiau nemažesnis dėmesys skiriamas tai aplinkybei, kad dėl pareiškimų teisinės formos nekiltų nė mažiausių abejojimų. Todėl mums ir neįdomu tokie pareiškimai, kurie remiasi tarpininkais net ir tada, kai jie "gali būti" teisingi visu šimtu procentų. Tokia yra tardomųjų komisijų tradicija, ir ji remiasi ilga patirtimi. Kai surinkta ir apdorota medžiaga bus pateikta Jungtinėms Tautoms, draugas Višinskis neras pigios progos kabinėtis prie juridinių kabliukų — bandydamas diskredituoti surinktosios medžiagos vertę visuomenės akyse!".

O vis dėlto — gaila tų nubrauktų smulkmenų. Komisija gerai padarytų šias teisiniu požiūriu gal neesmines "nuoliekas" perduodama spaudai! Juk visuomenei, ypač svetimtaučiui skaitytojui, pilnas ir gyvas komunistinės praktikos vaizdas susidarys tik tuomet, kai sausas teisinių faktų skeletas bus papildytas gyvenimiškomis smulkmenomis.

Neapsiriksime spėdami, kad **Sovietai dėl šių tyrinėjimų smarkiai jaudinasi** — ir kaip nesijaudins kriminalistas, sužinojęs, kad yra, kas jo "žygdarbius" tyrinėja! Jie nesibaido tiek dėl pačių faktų surinkimo — juk jie juos žino su visu nuogumu. Jų būkštavimai yra praktiškos prigimties: jie bijosi bolševikinio aparato demoralizavimo, kurį neišvengiamai sukels komisijos dokumentacijos paskelbimas. Tiesa, Vakaruose ir ypač už geležinės uždangos dar per maža žinoma, kaip eina pats darbas. Didžiulės medžiagos kiekio analizavimas tikrai įgalina ištyrinėti ir smulkiausius faktus. Šituo atžvilgiu gal ir visai teisi marksizmo teorija, kuri sako, jog iš medžiagos didelio kiekio atsiranda nauja medžiagos kokybė... **Komisija domisi ir žino ne tik apie Molotovo, Dekanozovo, Višinskio, Kruglovo ir Suslovo veiklą. Visai nesunkiai pavyksta aiškinti ir mažesnių "klapčiukų" nusikalstamus darbus.** Tai turėtų sužinoti eilinis krašto emvėdistėlis ir "stribas". O jeigu žinos — elgsis atsargiau: juk jo šiandieną kankinama auka ryt gali stoti liudininku prieš jį patį! Kaip tik šitokios "provokacijos ir šantažo" labiausiai ir bijo Sovietų valdžia — ir dėl to jaudinasi pirmoje eilėje.

Ryšium su tuo ypač žmonėms krašte vertėtų įsidėmėti vieno liudininko mintis. "Jeigu aš būčiau žinojęs, kaip smulkiai čia nagrinėjami tie reikalai, tai būčiau kitaip susitvarkęs", pareiškė jis po trijų valandų klausinėjimo: "Aš būčiau jau tąsyk įsikalęs į galvą kiekvieno, net ir mažiausio, stribo bei MVDisto pavardę, veido bruožus ir ypatumus taip, jog ir šiandien dar atsiminčiau! Dar Lietuvoje būčiau rinkęs įrodomosios medžiagos ir užkasęs kur nors į žemę, kad liktų ateičiai. O bėgdamas nuo bolševikų, bent dalį tos medžiagos ir dokumentus būčiau išsivežęs!".

Kersteno komisija savo darbus Pabaltijo reikalu netrukus užbaigs, o gal jau kitais metais baigs tyrinėti ir kitų kraštų pavergimo aplinkybes, imtinai su Rusijos tautomis. Tuo bus atliktas tolimos ir netolimos praeities ištyrimo darbas. Tačiau atrodo, kad tuo komisijos darbas neturėtų baigtis.

Laisvajame pasaulyje labai trūksta kompetentingo, didelio autoriteto organo, kuris nuolatos pasektų bei tyrinėtų bolševikinius politinius kriminalus. Tik permanentinis sekimas ir žinių, kurios ateina per daugybę kanalų, rinkimas demoralizuojamai atsilieps į bolševikų "aparačikus". Ir tik tuo būdu gal pavyks bent kiek palengvinti vergiją ten kenčiantiems žmonėms ir tautoms. Toks organas sudarytų pakankamą garantiją, kad renkama medžiaga bus objektyviai įvertinta, paruošta ir klasifikuojama. Toks darbas prisidėtų prie teisingumo atstatymo.

Niekas nežino, ką ir kaip rasime sugrįžę į laisvuosius namus. Niekas negali pasakyti, kaip tvarkysimės, ar bebus galima atstatyti padėtį tokią, kaip mes ją palikome. Viena tačiau visi žinome: bus tikrai ir be sąlygų atstatytas teisės ir teisingumo pirmavimas visose gyvenimo srityse. Lietuvos laisvės diena jokiu būdu nebus nei keršto, nei "sąskaitų suvedimo" — o teisingumo diena! Svarstyklių nenusvers nei asmeniškos aistros, nei kolektyvinės nuotaikos, nei nauda ir ne pelnas, o nusvers nusikaltimų žmoniškumui dydis!

Kersteno komisijos darbas, ypač jeigu jis bus nuolatinis, duos geriausią laidą teisingumui įgyvendinti. Tas darbas tarnauja tam šūkiui, kuris yra įrašytas viršum Lietuvos Seimo rūmų: "Iustitia est fundamentum regnorum". Tik teise ir teisingumu paremtas gyvenimas garantuos žmonijai pakenčiamas sugyvenimo sąlygas visame pasaulyje. (—b)

NITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Buvęs Anglijos premjeras Clement Attlee (kairėje) susitinka Maskvoje su aukštais sovietų pareigūnais. Paviešėjęs Maskvoje, Attlee su keliais kitais parlamento nariais-darbiečiais išvyko į Kiniją. Tos grupės svarbiausias tikslas yra patirti, ar demokratiniam pasauliui yra įmanoma su komunistų valdomomis valstybėmis santaikoje sugyventi.

ATVIRAS LAIŠKAS

Ponui Pranui Vainauskui,
Buvusiam Vasario 16 Gimnazijai Remti Komisijos Pirmininkui.

Gerbiamas Pone Vainauskai,

Skaičiau "Naujienų" Nr. Nr. 180-183 Tamstos pareiškimą Vasario 16 Gimnazijos reikalu. Labai gaila, kad Tamsta daugiau kaip po pusės metų vėl iš naujo tą klausimą keli, tuo labiau, kad, mano įsitikinimu, Tamsta rašai pats netikėdamas tiems savo išvedžiojimams.

Tamstos ilgo pareiškimo esminė išvada bene bus ta, kad PLB Vokietijos Krašto Valdyba savo pareiškimuose ir aš savo laiške neteisingai tvirtinome, kad Vasario 16 Gimnazijai rūmai ir sklypas užpirkti su ipotekiniu apsunkinimu. Deja, Krašto Valdybos ir mano pareiškimai yra visiškai teisingi, nes turtas tikrai yra užpirktas be jokų apsunkinimų, o neteisingi yra Tamstos išvedžiojimai. Pirkimo sutartyje yra įsakmiai pasakyta: "Pardavėjas garantuoja, kad parduodamas turtas bus atpalaiduotas nuo bet kokių pretenzijų iš trečiųjų asmenų pusės". Taigi, koki suvaržymai bebūtų, jie Valdybos neliečia ir todėl Tamstai savo laiku rašiau, kad jokių suvaržymų bei įsipareigojimų pirktos nusavybės atžvilgiu neprisiimta, ir, kiek tai liečia Valdybą, kaip naują savininką, jų nėra. Tamsta netgi pats savo pareiškime tą sutarties vietą cituoji, tad kodėl Tamsta dedi pastangas įrodyti priešingai?

Nenoriu varginti skaitytojų ir kartoti dalykų, kuriais Krašto Valdyba jau daug kartų yra išsamiai, atvirai ir nei truputį neprasilenkdama su teisybe pasisakiusi ir kuriuos, pagaliau, pats gyvenimas patvirtino, o įtikinti žmogų, kuris dar ir dabar, stovėdamas prieš trijų aukštų rūmus tvirtintų, kad jie yra dviejų aukštų, nebeturiu vilties. Nežinau, kas Tamstą, pone Vainauskai, verčia tokios rūšies teigimais savo pranešimą grįsti, bet, tikiuos, man atleisite, kad šiomis aplinkybėmis nematau jokios prasmės diskutuoti.

Baigdamas savo pareiškimą Tamsta rašai: "PLB Vokietijos Krašto Valdyba turi suprasti ir sustabdyti puolimus tos Amerikos lietuvių organizacijos, kurios šalpos darbo vaisiais naudojasi ir naudosis PLB Vokietijos Lietuvių Bendruomenės nariai". Aš jokių PLB Vokietijos Krašto Valdybos puolimų nežinau, nebent Tamsta skaitytumei tokiais puolimais atsakymą į mums daromus nepagrįstus ir skaudžius priekaištus, nors ir tuose atsakymuose mes buvome labai santūrūs, ar. sakysim, štai ir šį mano laišką. Tikiuosi neišeisiu ir aš iš to santūrumo ribų kreipdamasis į Tamstą Tamstos paties žodžiais: — Pone Vainauskai, ar Tamsta neturėtumei suprasti ir PLB bei BALFo labui pagaliau sustabdyti nepagrįstus puolimus tos institucijos, kuriai Remti Komisijos Pirmininku Tamsta buvote!

Su gerausiais linkėjimais

Pranas Zundė

PLB Vokietijos Krašto Valdybos Pirmininkas

PASTABĖLĖS

—Amerikos Balsas į Lietuvą rimtai pamini Lietuvos žymesnius istorinius įvykius. Tarp jų vėlesnių buvo suminėta tariamo liaudies seimo sušaukimas ir jo "nutarimas" įsijungti į SSSR.

Gerai, kad tokie įvykiai tikroj jų šviesoj atpasakojami, nes pavergtoje Lietuvoje jie iškraipytai žmonėms spaudoje ir per radiją perduodami. Ten jie pučiami visiems į akis komunistų varsose.

—JAV aviacijos departamentas statysiąs dar 485 radaro stotis. Jų įrengimas kąštuos vieną bilijoną šimtą milijonų dolerių.

—1953 m. JAV kalėjimuose sėdėjo 172,729 kriminaliniai nusikaltėliai teismų nubausti už įvairias niekšybes. Palyginus su 1952 m. jų skaičius padidėjo 3.2%, bet ir bendras šalies gyventojų skaičius taip pat padidėjo. Daugiausia kalėjimuose nusikaltėlių būta New Yorko valstybėje—16,328; Kalifornijos —13,365; Ohio— 9,482; Michigan — 8,192; Texas — 7,781 ir Illinois—7,632.

—JAV kariuomenės vadovybė įsigijo netoli Atchison, Kan., didžiulį žemės plotą, kur bus po žeme įrengti sandėliai įvairioms kariuomenės jautrioms reikmenėms saugoti.

—Lenkijos išeivijos tarpe nesutarimai giliau leidžia šaknis.

Lenkijos užsieniuose veikiančios vyriausybės lėšas prižiūrėti veikia vadinamoji Vyriausia tautos turto komisija. Ji prižiūri, kad vyriausybės daromos išlaidos atitiktų įstatymų reikalavimams. Kadangi dėl nesutarimų iki šiol 1954-55 m. biudžetas nėra sutvarkytas, tai Cat-Mickiewiczo vyriausybės išlaidas komisija visai suvaržė. Pagal atitinkamus nuostatus negali būti suvaržytos lėšos tik skirtos pasiuntinybių išlaikymui.

Tuo būdu Vyriausioji tautos turto komisija nori priversti lenkų politinius veiksnius greičiau susitarti ir taip pat sutvarkyti prezidento rinkimo klausimą.

Komisija skundžiasi, kad dėl lenkų politinių veiksnių nesutarimų, ypač prezidento klausimu, lėšos iždan labai silpnai plaukia.

Tik "Naujienos" rašo tiesą—neša laimę, mokslą, šviesą.

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

NEW FEATURES— BETTER VALUE!

THE RHEEM IMPERIAL Gas Water Heater. There's a Rheem Gas Water Heater in the right size and price for every need.

...a much better buy!

RHEEM turi visą eilę naujų pagerinimų. Naujas patraukiantis stilius padaro Automatiškus RHEEM Vandens šildytuvus pačiais puikiausiais, kokius Jūs galite įsigyti. Tuo tarpu kainos yra pačios žemiausios.

Spaudimas Išbandytas Dirbtuvėje
Veikimas Išbandytas Praktikoje

Kiekvienas RHEEM Vandens šildytuvas pripildomas vandeniu ir visapusiškai išbandomas dvigubai didesniu spaudimu, negu reikalingas paprastam vandens šildymui. RHEEM gaminių kokybė, įtaisytų tūkstančiuose namų įvairiose krašto vietose, jau yra įgijusi pasitikėjimą. Leiskite Jums parodyti, kaip RHEEM Vandens šildytuvas ekonomiškai ir be jokių rūpesčių galėtų aprūpinti Jus vandeniu. Patelefonuokite arba užeikite tuojau.

Didmenų ir smulkmenų prekyba

E. STEVENSON

6106 So. Western Ave. HEmlock 4-4900

PASIMATYKITE SU STANLEY LITVINU

APIE JŪSŲ INSULIACIJOS PROBLEMAS

DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI

* * *

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SO. HALSTED STREET Tel. VICTORY 2-1272

STANLEY LITWINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

LIETUVIŠKA GAZOLINO STOTIS IR AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

SHELL BENZINAS

5759 SOUTH WESTERN AVENUE TEL. REPUBLIC 7-9533

Atliekami generaliniai remontai: Motorams, stabdžiams, transmisijoms, keičiamos dalys; be to, visi lyginimo ir dažymo darbai.
Įmonė įrengta pavyzdingai su paskutinės laidos moderniškiausiais aparatais. Prityrę ir sąžiningi mechanikai atliks darbus greitai, sąžiningai ir pigiau nei bet kur kitur. Įmonėje dirba ir patys savininkai.

Įmonės savininkai: A. ADOMĖNAS, V. KOŽICA ir V. PAALKSNIS

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747

Savings Insured to $10,000 by F. S. L. I. C.

Siegler PATENTED AUTOMATIC

GAS HEATERS

Galite apžiūrėti visų modelių pečius

MŪSŲ ĮRENGIMUS PRIPAŽINS GAS CO. INSPEKCIJA.

Sudėsime visus vamzdžius į jūsų sienas ir duosime Jums

Vienerių metų aptarnavimo garantiją

Apšildymo patarimai veltui

Užeikite, parašykite arba patelefonuokite mums apie savo apšildymo problemas. Mūsų patyrę inžinieriai noriai pagelbės Jums praktiškai ir pigiausiai išspręsti Jūsų problemas.

OGDEN STOKER SALES & SERVICE

1314 WEST GRAND AVENUE

Phone: SEeley 3-7112-3

Hours: 9 to 5:30 Daily — Mon. and Thurs. 9 to 9

Nori Nebrangiai Nusipirkti Gerą Automobilį?

NAUJAS 1954 CHRYSLER — $2485.00 • PLYMOUTH — $1595.00

300 VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ, NUO $25.00 IR AUKŠČIAU

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

"U WILL LIKE US"

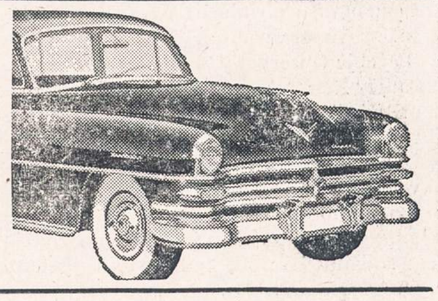

DIDŽIAUSIA AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ. — GERAS PATARNAVIMAS • TEISINGI NEMOKAMI PATARIMAI. LENGVOS IŠMOKĖJIMO SĄLYGOS

4030 ARCHER AVENUE Telefonas: VIrginia 7-1515

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $10.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00
Vienam mėnesiui $1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ..... 5c.
Savaitei ..... 30c.
Mėnesiui $1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams $9.00
Pusei metų $5.00
Trims mėnesiams $2.50

Užsieniuose:
Metams $11.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

EDC Likimas Pavojuje

Prancūzijos ministerių kabinetas nutarė pasiūlyti visą eilę pataisų prie Europos Gynybos Bendruomenės (EDC) plano, kurį jau yra patvirtinę keturių valstybių parlamentai. Premjeras Mendes-France nori dabar įpiršti tas pataisas kitiems EDC nariams, kurių yra šeši: Holandija, Belgija, Liuksemburgas, vakarinė Vokietija, Prancūzija ir Italija. Ketvirtadienį šituo reikalu susirinks Briuselyje tų valstybių konferencija.

Bet prancūzų siūlomos pataisos vargiai bus priimtos. Holandijos vyriausybė jau pasisakė prieš jas. Yra žinoma, kad pataisoms nepritaria Belgija ir Vokietija. Nepalankiai apie jas rašo anglų spauda; nors D. Britanija nėra EDC narys, bet ji prižadėjo glaudžiai kooperuoti su Gynybos Bendruomene. Griežtai pasisakė prieš prancūzų pataisas ir valstybės departamentas Washingtone, paneigdamas "N. Y. Times" pranešimą, kad JAV gali pritarti EDC sutarties pakeitimui.

Premjeras Mendes-France sako, kad Prancūzija nenori keisti pačios sutarties, tik siūlo pridėti prie jos "protokolą" su jo rekomenduojamomis pataisomis. Tačiau premjeras nori, kad protokole surašytieji nuostatai turėtų lygią reikšmę su tuo, kas išdėstyta sutartyje. Jei taip būtų nutarta, tai EDC klausimą turėtų svarstyti tos šalys, kurios jau yra patvirtinusios sutartį.

Valstybės departamentas, pereitą šeštadienį gavęs prancūzų pataisų tekstą, rado jose pagrindinių sutarties pakeitimų. Pagal tas pataisas EDC armijos daliniai gali būti laikomi Vokietijos teritorijoje, bet draudžiama siųsti vokiečius kareivius į Prancūziją; šitokios diskriminacijos Vokietija nesutiks pripažinti. Prancūzai siūlo sumažinti galią centralinio komisariato, kuris rūpinsis kareivių rekrutavimu ir jų apginklavimu, bet siūlo praplėsti ministerių tarybos funkcijas, suteikiant atskirų valstybių ministeriams "veto" teisę administraciniais klausimais; priėmus tokius nuostatus, EDC virstų paprasta karo sąjunga, kuri galėtų lengvai pakrikti. Pagal prancūzų planą Gynybos Bendruomenė turės likviduotis, kai Vokietija bus suvienyta. Tai reiškia, kad EDC likimas atiduodamas į rankas Maskvai: leisdama rytinei Vokietijai susivienyti su vakarine, ji bet kada gali padaryti galą Europos armijai ir sustabdyti Vokietijos apsiginklavimą.

Prancūzų pasiūlymuose yra ir daugiau punktų, nepriimtinų Vakarams. Bet jau aukščiau paminėtos "pataisos" rodo, kad Mendes-France, užuot rėmęs bendrą Europos apsigynimą, suka į "neutralizmą". Washingtonas stebisi, kas jam tokias idėjas įkvėpė? Ar čia nėra sąmoningas sabotažas, paslėptas po tariamų "pataisų" priedanga?

Valstybės departamentas siunčia į Briuselį savo įgaliotinį, ambasadorių David Bruce, kuris seks EDC valstybių atstovų pasitarimus. Jei prancūzai nesutiks savo pasiūlymų atsiimti arba bent juos žymiai sušvelninti, tai Europos apsigynimo reikalas gali atsidurti keblioje padėtyje. Tai būtų didelis smūgis visai JAV užsienio politikai.

APŽVALGA

"RAUDONŲJŲ MEDŽIOKLĖS" REKORDAI

Kai kurie buvusiųjų demokratų administracijų kritikai sako, kad tik republikonams paėmus valdžią į savo rankas prasidėjo rimta kova su komunizmo pavojum Jungtinėse Valstybėse. Sen. McCarthy teigia, kad demokratai su tuo pavojum visai nekovojo ir net dirbo išvien su komunistais. Demokratų administracijų laikus jisai kartą apibūdino, kaip "20 metų valstybės išdavimo".

Tačiau, pažvelgus į teismų ir teisingumo departamento rekordus, susidaro kitoks vaizdas.

Federalinė vyriausybė ėmė kovoti su komunizmu šioje šalyje maždaug nuo to laiko, kai prasidėjo "šaltasis karas". Anksčiau nei demokratai, nei republikonai nežiūrėjo į komunistus, kaip į valstybės priešus.

Prie Trumano administracijos buvo nubausti, pagal Smith Aktą, 31 komunistas. Stambiausia byla prieš komunistus buvo New Yorke 1949 m., kai vienuolika vyriausiųjų partijos vadų gavo kalėjimo bausmes. Šitie komunistų "persekiojimai" pagal Smith Aktą buvo tęsiami ir prie Eisenhowerio administracijos. Nuo 1953 m. sausio iki šių metų birželio 30 d. buvo teismo nubausti 41 komunistas. Kurios administracijos nuopelnai čia didesni, sunku pasakyti, nes daugeliui bylų, iškeltų 1953 m., medžiaga buvo paruošta dar prie Trumano administracijos.

Trumano administracija pažymėjo 146 organizacijas, kaip priešvalstybines ("subversive"). Atėjus į Baltąjį Namą prez. Eisenhoweriui, generalinis prokuroras įtraukė į priešvalstybinių organizacijų sąrašus dar 62 grupes.

Devyni asmens buvo nuteisti, kaip svetimų valstybių šnipai: septyni prie Trumano administracijos, du prie Eisenhowerio.

Federaliniuose teismuose buvo nuteisti 27 komunistai, kurie melavo po priesaika, mėgindami išsiginti esą komunistai. Iš jų 19 buvo patraukti tieson pagal "neteisingo pareiškimo įstatymą": tai daugiausia darbininkų unijų viršininkai, kurie formaliai rezignuoja iš komunistų partijos, kad galėtų prisiekti (kaip kad reikalauja Taft-Hartley įstatymas), jog jie nesą komunistai. Tokių nuteisimų buvo prie Trumano 10, prie Eisenhowerio 9.

Kitų nuteisimų dėl kreivos priesaikos buvo aštuoni. Penki Trumano administracijos laikais (vienas nuteistųjų buvo Alger Hiss), trys — Eisenhowerio.

Federalinės vyriausybės kova prieš nepiliečius, dalyvaujančius priešvalstybinėje veikloje, suintensyvėjo nuo to laiko, kai administracijos priešakyje atsistojo Eisenhoweris. Nuo 1953 m. sausio iki šių metų birželio pabaigos tokių nepiliečių buvo išdeportuota 105. Prie Trumano administracijos nepageidaujamų ateivių buvo išvežta 95.

Prie Eisenhowerio administracijos buvo iškelta 40 bylų komunistams su tikslu panaikinti jų pilietybę, kurią jie gavo arba nuslėpdami tą faktą, kad jie priklauso komunistų partijai, arba neturėdami tikros intencijos būti ištikimais šios šalies piliečiais. Tokių denaturalizacijos (pilietybei atimti) bylų prie Trumano administracijos irgi buvo iškelta 40.

Taigi rekordai rodo, kad kova prieš komunizmo pavojų ėjo gana smarkiai jau ir prie Trumano administracijos. Prie Eisenhowerio administracijos ji pasidarė smarkesnė, kadangi paaštrėjo visuomenės nusistatymas prieš komunizmą. Tai nėra vienos kurios partijos nuopelnas.

Jei kiltų karas su Rusija, tai komunistams ir jų simpatizatoriams būtų riesta.

PASTABĖLĖS

— Viename iš Jungtinių Tautų organizacijos sudarytos nusiginklavimo komisijos posėdy SSSR atstovas K. Carapkin pastebėjo, kad JAV ir toliau sparčiai pertvarko savo kariuomenę ją apginkluojant atominiais ginklais. Į tai JAV atstovas M. Peterson vykusiai atsikirto: *"Ar tuo Mr. Carapkin nori pasakyti, kad SSSR šito nedaro?"* Ir toliau M. Peterson pareiškė, kad iki nebus dingusi pasauly agresijos grėsmė, JAV neatsisakys gaminusi atominių ginklų šavisaugos reikalams. Pasaulis žino, kad štai tik paskutiniais metais komunistinė agresija pasireiškė Kinijoj, Korėjoj, Indokinijoj, Tibete ir kitur.

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA DR. P. JONIKAS

LIETUVIŲ KALBOS KENKĖJAI

Dvejose vietos radijo programose buvo skaitomos lietuvių kalbos paskaitėlės, kurių tikslas — palaikyti mūsų gimtosios kalbos grynumą, taisyklingumą ir pan. Tačiau, matyt, nei tų programų kalbėtojai šių liet. kalbos paskaitėlių nesiklausė arba jas ignoravo, nes jų lietuvių kalbai, ypač kai kurių stočių, daug ko trūksta.

Nekalbant apie eibes visokių kitų barbarizmų, pvz. vienas pranešėjas nei iš šio nei iš to mėgsta vartoti posakį *"rundinas* pasaulis", lyg kad mūsų kalboje nebūtų to paprastų paprasčiausio žodžio "apvalus" ir mums reikėtų naudotis vokiškuoju žodžiu "rund" (apvalus, apskritas). Jei patys pranešėjai nesiklauso minėtųjų liet. kalbos savo radijo paskaitėlių, tai kita pranešėja, matyt, uoliai klausosi savo kolegos pranešimų, nes ji taip pat su dideliu pamėgimu vartoja tą patį pasipiktinimo vertą posakį "rundinas pasaulis" arba "iš rundino pasaulio".

Ko gi benorėti iš kitų (dažniausiai neišlavintų žmonių), jei mūsų lietuviškos kultūros įstaigos "oro bangomis" (arba net "ant oro") skleidžia šitokius nešvankumus.

Klaustukas

Angliškųjų skolinių žodynas

(Tęsinys iš Nr. 183.)

Aš jį būčiau *yze sufaitavęs,* bet jis turėjo *blekdžekį,* tai mane nukirto, kaip *mešruimį* nuo koto. Atsipeikėjau gulėdamas ant *saidvako.* Turbūt, skylė galvoj. Pažiūrėkit ir *sustičiuokit,* daktare.

blėkis (black), juodis. (Taip vadinamas lietuvių šuo, arklys ar kitoks juodos spalvos gyvūnas; kartais taip pavadinama ir negrą, bet tai labai retai.) — Mano *blekis* būtų labai geras šunelis, jei taip dažnai *neišrunytų* iš namų. Važiuoju pas *bleksmitą* savo *blekį* pakaustyti. Jau ir į mūsų *Brėčportą* pradėjo *blekiai* lįsti.

blėkmėl (blackmail), išgavimas pinigų grasinimais; šantažas. — Daktare, atėjau su didėliu *triubeliu.* Žinote, turėjau *deitą* su merga; bet mudu tik pasigėrėm, *dacol.* Bet ji dabar reikalauja pinigų dėl *beibės.* Bet tai juk *blekmėl, blekmėl, dacol!* Aš esu *šiur,* kad ir *lojeris* mano, ir *džiodžė* taip pasakys, *dacol.* Bet vis tiek, daktare, pažiūrėkite, ar aš dar galiu būti tėvu, nes jau septintą dešimtį šutinu.

blėksmitas (blacksmith), kalvis. — Dabar visi važinėja *karais,* tai arkliams ir *bleksmitams* darbo jau nebėra.

blėmyti (to blame), kaltinti. peikti, nuvertinti. — Liaukis mane *blėminus,* nes ne aš vienas kaltas, kad banka užsidarė ir mūsų *seivingus* nunešė: tu irgi kalta, dar kaltesnė, ba tu labiau už tą banką *stikinai,* negu aš.

bleńdyta viskė (blended whisky), degtinės, spirito ir vandens mišinys. — *Blendyta viskė* atsirado tik po *probišino,* kada senos, geros viskės buvo labai *šiort.*

blėsinimas (blessing), laiminimas, palaiminimas. — Aš turiu *saliūną* ir keletą *auzų,* ir jokie *blesinimai* man *nepaalpys,* ba man ir taip jau Dievas duoda ir dribtelėja.

blėsyti (to bless), laiminti, palaiminti. — Ar girdėjai, *misis,* kad mūsų spulkos *menedžeris* panaikino spulkos seną vardą, žinai, Keistutį! sako, pagoniškas; ir ar girdėjai, kad kunigas *pablesino* naują *bildingą,* į kurį spulką *numūfino?*

blėstyti (to blast), sprogdinti, skaldyti. — Dabar naują *aivę* pro mano *farmą* tiesia, tai *blestina raką.*

blįčyti (to bleach), baltinti. — Jau dabar *landrės išvašina* ir *išblyčina landrę.* (Nesakoma, kad nešu skalbinius ar baltinius į skalbyklą, bet — nešu *landrę* į *landrę,* taigi, *"landrė išvašina* ir *išblyčina landrę".)*

blįdinimas (bleeding), kraujavimas. — Tik dabar mačiau *karo* suvažinėtą žmogų ant *stryto:* oi, koks *teribal* jo *blydinimas,* koks *teribal!*

blįdyti (to bleed), kraujuoti. — Jau bus trys nedėlios, daktare, kaip aš *blydynu* ir *blydinu,* tai atėjau, kad pažiūrėtumėt, ar nebus kartais *tiūmoras* macicoj, o gal tik *čenč av laif,* ba jau penktą dešimtį baigiu.

bliofas, bliofavimas (bluff, bluffing), gyrimasis, išsigyrimas; gyrimas, išgyrimas; gyrius; netiesos sakymas; apgaulė, apgaudinėjimas; grasinimas. — Tos jo šnekos, tos pagyrikos, tie grasinimai yra tik *bliofas,* tik *bliofas, dacol.* Kai ateina prezidento *elekšinai,* tai nuo *palitišinų bliofavimo* visas oras prarūgsta.

bliòferis (bluffer), pagyras, pagyrūnas; melagis; plepys, zauna. — Ir tu *bilyvinai,* ką tas *blioferis* sako, a? Nugi žiūrėk, tas *blioferis* ir vėl čia. Retą terasi *politišiną,* kuris nebūtų *blioferis.*

bliofúoti, bliòfyti (to bluff), girtis, girti; meluoti, apgaudinėti. — Nepyk, daktare, bet aš jum pasakysiu, kad geriausiai *bliofuoti* moka biznieriai, advokatai, kunigai ir daktarai.

bliõkas, blòkas (block), miesto namai, apsupti keturių gatvių; kvartalas. — Jo *auza* yra kitam *blioke.* Klausi, kur tas *štoras* yra; nugi paėjėk du *bloku vest,* ir rasi.

blisteris (blister), odos paviršiuj maža pūslelė, pilna vandenuoto skysčio; pūslelė paviršiuj metalo arba ko nors nudažyto .— Žiūrėk, daktare, kas yra su mano oda, kad taip greitai atsiranda *blisterių;* tik nugijo ir vėl atsirado. Nereikia *pentuoti auzos* per karščius, nes saulė padaro ant *pento blisterius.* Kai aš buvau *grinorius* ir dirbau *Vaterbūrio bresinėse,* tai nuskusdavau nuo *breso šytų blisterius.*

bliū (blue), mėlynas; mėlymė. — Man jau nusibodo tas tavo *bliū siūtas;* kitą turėsi pirkti *braun.* Ale tai šiąnakt dangus *bliū.*

bliūberės (blueberries), mėlynės. (Labai retai tevartojama vienaskaita.) — Pilną *bušelį bliūberių* miške prisirinkom, tai dabar *kenuojam.*

bliūs (blues), niūrumas, prislėgta nuotaika, nupuolusi dvasia; liūdnumas. — Neieškok, daktare, mano ligos, nes aš pati ją žinau. Kai vyras mane paliko, tai kankina mane *bliūs.*

blóveris (blower), pūtėjas; vėdiklis, ventiliatorius. — Aš daug metų išdirbau stiklo *bloveriu,* bet dabar jau nebegaliu gerai *blovyti,* tai iš darbo atleido. Mūsų *šapoj bloveris* taip puikiai *blovina,* kad *ėras* visada *klyn.*

blóvyti (to blow), pūsti; smogti; kaukti. — Toks *strong* vėjas *blovina,* kad ką tik manęs *neparblovino* ant *stryto.* Dabar kožną *tiūzdę viselis blovina,* kad nuo Stalino bombų *parunytume.*

bògė, bàgė (buggy), lengvas vežimas, "brikelė"; vaikų vežimėlis. — Jau dabar ir *farmeriai bogėmis* nevažinėja, ba visi *karus* turi. Matai, *misele,* vaikas po vaikui, jau net ir *bogę* suvažinėjau juos bevažiodama.

bóilė (boil), votis. — Žiūrėk, daktare, kas čia man ant kaklo auga. Ar tik nebus *boilė,* nes pereitą metą viena,velnias, buvo.

(B. d.)

Dr. Alg. Margeris

BŪTIES PASLAPTYS J. PRONSKUS
Ketvirtoji serija

ŽMOGUS, NEŽINOMASIS

30. *(Tęsinys)*

NENGRAFIJA

Parapsichiniai eksperimentai Japonijoje

Vienas žymiausių Japonijos psichinių tyrinėtojų, Jomokichi Fukurai, anglų žurnale *"Psychic Observer",* supažindindamas skaitytojus su šia parapsichologijos rūšimi, be kt. rašo:

Grįžęs iš Tarptautinės Spiritualistų Federacijos, įvykusios Londone 1928 m., aš atlikau daug eksperimentų iš nengrafijos su didžiausiuoju kada nors Japonijoje buvusiu mediumu, Kohichi Mita (1885-1950 m.). Aš turiu pas save 137 nengrafus, kai kuriuos gautus savo eksperimentais, kitus atsiųstus bei dovanotus kitų asmenų. Iš tų nengrafų atrinkęs 10, autorius pridėjo prie savo straipsnio ir jie yra atvaizduoti "Psychic Observer'y" kartu su straipsniu.

Žodis "Nen" yra japoniškas ir jis reiškia nemedžiaginę jėgą, esančią visos psichologinės (idealės) ir parapsichologinės (dvasinės) veiklos pagrinde.

Vartojant veiksmažodžio formoje "Nen" reiškia minties koncentraciją. Negaliu rasti anglų kalboje jokio atitinkamo žodžio tam žodžiui išversti, tad vartoju jį taip, kaip jis vartojamas japonų kalboje, sako autorius. Faktiškai *"nengrafija", atrodo, yra tas pats, kas Vakarų pasaulyje yra vadinama psichinės fotografijos.* Tai yra eksperimentai, daromi su foto nuotraukomis, gaunamomis impregnuojant į foto plokštelę mintyse turimą ir valios jėga perduodamą vaizdą. Štai Mr. Fukurai pavyzdžiai:

Vieno japonų laikraščio redakcijai suorganizavus seansą Matsue miesto salėje, dalyvaujant 2,000 žiūrovų, mediumas Kochiti Mita buvo pakviestas padaryti nengrafijos eksperimentų. Procesas buvo toks:

1. *Sausos foto plokštelės.* Fotografas Ono įteikė tris foto plokštelės, sudėtas ant viena kitos ir uždarytas medinėje dėžutėje. Dėžutė buvo padėta ant stalo scenos viduryje.

2. *Objektas.* Laikraščio redaktorius paprašė p. Mita "impregnuoti" (mintimis) keturias japoniškas raides viršutinėje ir apatinėje plokštelėje. Publika reikalavo, kad raidės būtų impregnuotos vidurinėje plokštelėje.

3. *Koncentracija.* Mita atsisėdo per penkias pėdas atstu nuo stalo su dėžute ir *"nenavo"* apie pusantros minutės.

4. *Išaiškinimas.* Mr. Ono liūdininkams akylai prižiūrint, plokšteles išaiškino. Rezultatai buvo gauti tokie:

a) Dviejose plokštelėse išryškėjo raidės, pavaizduotos "Psychic Observer'yje" fig. 1 (Figūra No. 1 rodo juodame foto fone baltą ratą, sudarytą iš keturių dalių, kurių kiekvienoje, juodame fone, yra po baltą japoniškų raidžių keimarį).

b) Vidurinėje plokštelėje nieko nebuvo.

Kitas eksperimentas aprašytas, kaip buvo atliktas, dalyvaujant keliems japonų aukštiems asmenims, Osakoje. Buvo sutarta dvyliką sausų foto plokštelių surišti kryžmai ir antspaudais užlieti virvelių galus. Nengrafijos objektą buvo leista pačiam Mr. Mitai pasirinkti. 1930 m. sausio 3 d. susirinkus seansui Mr. Mita painformavo apie jo eksperimento procedūrą. Jis pareiškė:

"Aš pradėjau susikoncentruoti nengrafijai apie vidurnaktį gruodžio 31 d. Pirma aš nuvykau (astrališkai) į Mr. Sasaki (vieno Japonijos instituto direktoriaus, šio eksperimento dalyvio) namus, esančius netoli Osakos, Sakai miestelyje. Vienoje Sasaki kambario nišoje kabėjo garsaus japonų dailininko Oshu pieštas paveikslas "Žirgas", ir aš *"nenavau"* tą žirgo paveikslą impregnuoti pirmojoje dvylikos plokštelių (kurios buvo saugomos, užrakintos stiprioje dėžėje, Osakoje).

"Benenuojant" Mitai atėjo į mintį dar dviejų plokštelių vaizdas ir jis sumanė ir jas impregnuoti tuo pačiu paveikslu.

"Po to aš nuvykau (taip pat astrališkai) į to paties instituto prezidento Aoki namus, esančius Kobe priemiestyje, ir radau jį besėdintį savo studijoje prie stalo ir giliai susimąsčiusį. Tai man atrodė gera proga ir aš *"nenavau"* į dvyliktąją plokštelę tai, kas tuo metu galėjo būti Aoki mintyse".

Po to pokelis su foto plokštelėmis buvo komisijos išimtas iš dėžės ir liūdininkams akylai prižiūrint plokštelės išaiškintos. Rezultatai buvo tokie:

Pirmoje, antroje ir trečioje plokštelėse buvo "žirgo" atvaizdas (atspaustas "Psychic Observer'yje" fig. 2.).

Penktoje plokštelėje buvo kažkokio žmogaus atvaizdas.

Šeštoje buvo kažkoks gamtos vaizdelis.

Dvyliktoje plokštelėje buvo japoniškomis raidėmis išrašyta "Aoki Shudo" (impregnacija atspausta "Psychic Obs." fig.3). "Shudo" yra Mr. Aoki slapyvardis. Kitos plokštelės buvo tuščios.

Mr. Sasaki patvirtino, kad nengrafu gautas "Žirgo" atvaizdas yra lygiai tas pats, koks kabo jo namuose. ("Psychic Observer" įdėta ir "Žirgo" originalo reprodukcija, kuri tikrai yra visiškai tokia pat, kaip ir "nen-fotografijoje).

Mr. Aoki patvirtino, kad raidės su jo vardu ir slapyvardžiu, impregnuotos dvyliktoje plokštelėje, yra tikra jo rašysenos kopija.

Toliau Jomokichi Fakurai rašo tokį įdomų dalyką:

"Kai *nen'as* per seansą įvyksta (gimsta) ir *nengrafas* yra impregnuotas, tai pats *nen,* atlikęs savo uždavinį, dar neišnyksta. Jokiu būdu neišnyksta, bet lieka gyventi dar ilgą laiką, kartkartėmis apsireikšdamas per vėlesnius seansus ir reprodukuodamas lygiai tokius pat nengrafus, kaip ir pirmą kartą. Tuo atveju nengrafas, reprodukuotas per pirmąjį seansą, yra vadinamas originalas, o reprodukuojamieji vėliau yra vadinami dublikatais. Čia Jomokichi Fokurai patiekia keletą ilgesnių pavyzdžių, kurie tačiau nedaug kuo beprisideda nengrafijos paslapčiai išaiškinti.

Straipsnį autorius baigia:

"Pasiremdamas aukščiau minėtų eksperimentų ir kitomis skaitlingomis progomis gautais rezultatais, aš tvirtinu, kad *nen* turi šias tris charakteristikas:

1. *Nen* yra nemedžiaginė jėga.

2. Būdama nemedžiaginė jėga, *nen* yra gryna, be formos ir be figūros (is formless and shapeless), tačiau veikia medžiagą, nepriklausomai nuo medžiagos įstatymų, tai yra kitapus medžiagos priežastingumo.

3. Kai per seansą aiškios idėjos *nen* gimsta ir pagamina nengrafą, tai tas *nen,* atlikęs savo darbą, ne tuojau išnyksta, bet lieka gyventi dar ilgą laiką, pakartotinai apsireikšdamas per vėlesnius seansus ir pagamindamas lygiai tokius pat nengrafus, kaip ir per pirmąjį seansą.

(Bus daugiau)

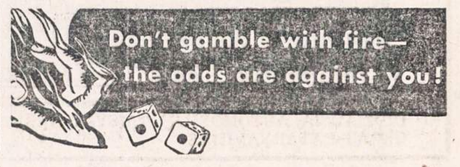

A. BANIŠAUSKAS

Giltinė tarp angliakasių 1918 metais

Spaudai paruošė A. Dargis

(Tęsinys)

Jis, susirgęs influenza, pradėjo kliedėti. Šokęs iš lovos, nučiupęs britvą, sakydamas, kad reikia nusiskusti, nes jį šaukia mainų viršininkas ateiti į darbą. Jis besiskusdamas, visą veidą susipiaustė. Pamačiusi šeimininkė atėmė iš jo britvą, o jis šoko laukan ir leidosi bėgti per laukus.

Eidamas kalnuotoje naujoje Minersvillės daly, pamačiau gatvėje šliaužiojantį žmogų. Jis pamatęs mane, pradėjo šaukti:

—Drauge, Banišauskai, gelbėkite mus!.. Jau visa mūsų šeima serga. Iš niekur jokios pagelbos negalima susilaukti. Nėra kam gydytoją pašaukti, gal jau visi Minersvillės žmonės išmirę... Pamatęs tave nuo kalno ateinant, iššliaužiau prašyti pagalbos, pakviesti gydytoją.

Susitikimas su leitenantu

Paėmęs antrašą, eidamas gatve, galvojau, kaip būtų galima greičiau jiems pristatyti gydytoją. Miesto raštinėje buvo įsteigta registracija suteikti greitesnę pagelbą ligoniams ir susisiekti su graboriais. Gydytojai važiuoja pirmoje eilėje pas iš eilės užregistruotus. O ligonių užrašyta begalės. Visi užrašyti viens už kitą silpnesni. Taip eilės ir nesulauksi.

Maniau eiti pas vyriausią miesto gydytoją d-rą Strobą, jo prašyti pagelbos, padėti tai šeimai. Staiga išgirdau šaukiant:

—Banišauskai, palauk!

Šalia manęs sustojo Fordo automobilis. Jo viduje sėdėjo jaunas marinų leitenantas ir dar koks kitas vyriškis. Ant leitenanto kepurės buvo didelė žvaigždė, o per petį persimetęs raudoną "kiepą". Jisai linksmai kalbėdamas mane paklausė:

—Ar tu manęs, Antanai, nepažįsti, kad taip nedrąsiai kalbi?

— Gal kada ir pažinau, bet dabar neprisimenu.

—Tik aš pas tave dirbau anglių kasykloje Oakvillėj, kaip anglių išvežiotojas, aš esu Adam Burynskas.

Man buvo labai malonu susitikti su juo ir kad jis jaunas vaikinas ir taip greitai pasiekė aukštą karuomenės laipsnį.

Aš pradėjau jį barti, kad jis laike epidemijos čia lankosi ir nebijojo atvažiuoti ir apsikrėsti "fliu".

Leitenantas nusišypsojęs sako:

— Vokietijoje Vokiečių kaizeris buvo dar baisesnis nei šita jūsų epidemija, o mes jį visgi nugalėjome ir pribaigėme. Be to, aš čia pašonėje turiu ir gydytoją su savim.

Geras gydytojas

Leitenantas supažindino mane su juo. Tik aš jo pavardę užmiršau. Atrodo, prasideda raide B.

Tai buvo iš Pennsylvanijos valstijos valdiškas gydytojas. Jis buvo labai malonus žmogus ir pats pasisiūlė mano geriems draugams padėti.

Taip mes greitai aplankėme septynias stubas. Kiekvienam ligoniui jis davė skirtingas gyduoles. Visi jo ligoniai greitai pasveiko.

Vienoje stuboje gydytojas, pamatęs vieną ligonį, pasakė:

—Adomai, tavo liga ne influenza, o kita. Aš tau duosiu gyduolių palengvinti tavo ligą. Neleisk veltui pinigų, nes tu turi mažą vaiką. Tavo gyvenimas ne daugiau, kaip trys mėnesiai. Ligonis net nenusiminė, o atbulai jam padėkojo už tokį patarimą neleisti veltui pinigų. Ligonis mirė po trijų mėnesių.

A. Banišauskas pasidaro graborius

Miršta kasdien tiek žmonių, kad graboriai, dirbdami, lyg per rugiapiūtę, nesuspėja visų palaidoti. Net apskrities valdyba atsisako suteikti karstus.

Mes gavome nuo Frank Snyderio leidimą dirbti jo lentpiūvėje. Jis pats buvo pašto viršininkas ir turėjo lentpiūvę "Ball Lumber". Sandėlyje buvo daug pripiautų lentų. Visi lentpiūvės darbininkai buvo mirę nuo influenzos. Mums buvo gera proga padirbėti šioje lentpiūvėje. Juo labiau, kad čia buvo įrengtos įvairios mašinos. Mums buvo įsakyta užrašyti, kiek ir kokios medžiagos išeikvojame karstams.

Kazys Šilkaibaitis, Vincas Čiudėnis, Vincas Lukas-Lukoševičius buvo subankrutavę ir turėjo vežimus ir arklius. Mums buvo labai paranku mirusius laidoti. Valdžia irgi buvo mums dėkinga, kad mirusius galime sutvarkyti ir juos palaidoti.

Tiesa, kaip reikėdavo mirusį į karstą įdėti, tai visi bijodavo. Visi labiausiai bijojo ne tiek mirusiojo, kiek tos influenzos.

Patekau į bėdą

Vieną sykį atnešiau mirusiojo metrikus į miesto savivaldybę. Raštininkė paklausė, kur gi gydytojo leidimas laidoti. Juo labiau, tikri graboriai pradėjo kelti prieš mus triukšmą, ir padavė skundą. Raštininkė sako, kad aš, neturėdamas valdžios leidimo, galiu palaidoti gyvą žmogų. Ji prigrasino man, kad aš būsiu areštuotas. Mano laimei tuo momentu užėjo į raštinę mano pažįstamas leitenantas A. Barinskas ir jo gydytojas B. Jie man padėjo išlipti iš bėdos: Dr.B. pasakė, kad tą mirusią ligonę lankė Dr. Morkel, ką pastarasis ir patvirtino per telefoną.

Maniau, kad tuo viskas ir užsibaigs. Valdžios gydytojas pradėjo įsigilinti, už ką mane norėjo areštuoti. Pasirodė, kad graboriams buvo didelis pavydas. Mes imdavome už palaidojimą su karstu 25 dolerius, o graboriai imdavo 150-200 dolerius. Net jų karstas buvo daug prastesnis, iš paprastų lentų sukaltas. Mums karstas atseidavo apie 8 dol., o jų buvo dar pigesnis, prastesnis. Tikrinant pasirodė, kad pas 5 graborius buvo suguldyta 96 lavonai, jau apipuvę ir kai kurie žiurkių apgraužti. Taigi graboriai ir skundė mus.

Minia žmonių susirinko prie raštinės ir laukė pabaigos, kaip mums išeis, ar mes būsime nubausti. Gydytojas B., išėjęs per duris, pasakė į minią, kad jei kam reikės graboriaus, tai nemokėkite daugiau kaip 25 dolerius. Taip man atsirado, kaip graboriui, daug darbo.

(Bus daugiau)

LOS ANGELES ŽINIOS

Įsikūrė Hollywood'e

St. Šimkaus Ansamblio administratorius Vincas Dovydaitis, pardavęs savo namus pietinėje miesto dalyje, nusipirko 4 butų moderniškai įrengtus namus Hollywood'o ribose — 1320 N. Kingsley Dr. V. ir Ema Dovydaičiai yra visuomeniško nusiteikimo malonūs kolonijos gyventojai. Jie chore pasižymėję dainininkai, scenoje — vaidintojai ir tautinių šokių grupėj Ema nepakeičiama šokėja.

Rengiasi darbui

Vietos BALF'o valdyba bando naujus veiklos metodus. Keleto paskutiniųjų metų skyriaus valdybos surengdavo metų bėgy po kokius 3 ar daugiau pinigų sutelkimui parengimus. Su apgailestavimu tenka pastebėti, kad tokie parengimai nemažai pareikalavo iš valdybų darbo ir rūpesčio, o pajamas duodavo gana kuklias. Sotus alkano nesupranta — sako lietuviška patarlė. Atrodo, kad mes po Dėdės Samo skvernu esame labai sotūs.

Šiemetinė valdyba numato surengti metų pabaigoje vieną didesnio masto sceninį parengimą ir piniginį vajų. Naujų metodų sėkmingumą parodys netolima ateitis.

Atšventė gimtadienį

Kazys Aukštkalnis prietelių tarpe atšventė savo gimtadienį. K. ir Bronė Aukštkalniai yra dideli lietuviškos radijo valandėlės rėmėjai. Jie savo maloniu būdu ir nuoširdžia paslauga kitiems per keletą metų liet. visuomenės tarpe įsigijo daug simpatijų.

Šalpos komisija

Vietos Lietuvių Bendruomenės apylinkės sudėty veikia šalpos komisija, kurią sudaro: M. Aftukienė, V. Burokas ir A. Razutis. Komisijos pats pirmasis uždavinys — rūpintis šelpimu vietoje.

Atrodytų, kad turtingoj Amerikoj visi gerai gyvena — vieni prabangauja iš savo turtų, kiti darbu pelnosi kasdienišką pragyvenimą ir tokiu būdu viskas tvarkoj — kam dar ir bereikėtų ubagautojų komisijų. Bet esti ir kitaip; ir tai blogiausia, kai neturima turtų ir labai norima užsidirbti pačiam, bet negalima.

Čia jau penkti metai gyvena naujiems emigrantams gerai žinomas iš Nepriklausomos Lietuvos laikų med. dr. Vytautas Bendoravičius su žmona. Jiedu nuolatiniai ligoniai ir jokio darbo negali dirbti. Jų materialinė padėtis apverktina. Be abejo, kad prastos gyvenimo sąlygos ir rūpesčiai neigiamai veikia į jų sveikatą. Prieš 4 metus vietos BALF'o valdyba buvo kreipusis prašymo laiškais į virš 20 lietuvių gydytojų prašydama pagelbėti savo profesijos žmogui ir rezultate — neatsakė nė vienas!

Vėliau susiorganiazvo neskaitlinga vietos tremtinių savišalpos draugija. Ji iš labai ribotų savo išteklių padėjo ligoniui daktarui ir kitus prie to ragino. Buvo atsiliepusi susiorganizavusių liet. gydytojų valdyba ir pažadėjusi paramą, kuri prasidėjo ir baigėsi vienkartine kuklia auka.

Tremt. savišalpos d-jai susilikvidavus, BALF'ui pagal savo paskirtį rūpinantis užjūriniu šelpimu, tie žmonės liko kažkokio laimingo atsitiktinumo globai. Gi ši jaunutė, vos dar vystykluose bespurduliuojanti šalpos komisija negali taip greit ką efektingo padaryti. O žmonėms gyventi kasdien reikia — pirkti maistą, vaistus, kurie čia ir nepigūs, užsimokėti už kuklų pastogės kampą.

Pastebima spaudoj jau nuo seniai, kad vienas, tai kitas gydytojas, kartais net iš pirmo karto išlaikę egzaminus, atidarė savo kabinetą ir pradėjo praktiką — visi džiaugiasi ir linki sekmės. Bus dar daugiau džiaugsmo, kai šie besikūrią gydytojai iš savo pajamų bent mažytę dalelę tuojau siųs savo vargan patekusiam kolegai. Dr. V. Bendoravičiaus adresas — 1016¼ S. Kingsley Dr., Los Angeles, Calif.

Baigė kolegiją

Jina Pamataitytė, centrinio kolonijos visuomenininko dr. P. Pamataičio vienturtė dukra, baigė Los Angeles miesto kolegijoj chemiją ir iškilmingam užbaigtuvių akte gavo diplomą cum laude. Jina jaunatviška energija ir dideliu aktyvumu reiškiasi visuomeniškam gyvenime. Ji liet. taut. šokių šokėja, ją matysi scenoj vaidinant, chore dainuojant. Ji aktyvi skaučių vadovybėj iki pat vieneto sugriovimo.

Parvažiuoja

Pranas ir Ona Račkai vieni iš žymesniųjų senesniosios emigracijos atstovų prieš tris mėnesius išvažiavę Floridon apsigyventi, grįžta atgal į Los Angeles, kur jie laukiami ir bus mielai sutinkami.

Vargu ar begalima būtų surasti plačioje Amerikoje kokią vietelę, į kurią būtų galima iškeisti Kaliforniją, jeigu jai net pati Florida neprilygsta.

Dėkoja iš Vokietijos

BALF'o skyriaus valdyba gavo visą eilę padėkos laiškų iš Vokietijoj pasilikusių lietuvių už gautas praėjusių Velykų švenčių proga pinigines pašalpas.

Hannoverio, Hanau, Ingolstadto, Hamburgo ir kitų apylinkių BALF'o šalpos komisijų pirmininkai įvertindami gautas apylinkių vaikučiams, ligoniams, našlėms moterims ir kitiems vargšams pašalpas savo laiškuose įlieję daug nuoširdžios padėkos, pareiškę moralinio pasitenkinimo už prisiminimą bei vilties, kad ir ateity sulauks iš geraširdžių tautiečių taip labai reikalingos materialinės paramos.

Be to, laiškuose pažymima nepavydėtina ten pasilikusių dalia. Pavyzdžiui Hannoverio apylinkės BALF'o šalpos komisijos pirmininkas Vaclovas Šukys, be kitko, padėkos laiške rašo: "Mes lietuviai gyvename tuose pačiuose lageriuose, kuriuos sukūrė UNRRA — IRO ir tebeturime tuos pačius lagerių komendantus su dar platesnėmis teisėmis, kurie lagerio gyventojo, kaipo žmogaus, visai nerespektuoja, bet varinėja iš vieno barako — landynės kampo į kitą kampą, kaip gyvulius. Jeigu aprašyti visus mūsų vargus ir nelaimes, reikia būti rašytoju ar geru žurnalistu".

Tai žodžiai ne iš kokios nors planetos, bet iš benamio lietuvio kenčiančios širdies. Jie nusako žmogaus asmeniško savarankiškumo bei teisių pažeidimą. O kiek ten daug kitokių nemalonumų ir vargo pinasi į kiekvieno leidžiamas pilkas dienas. Tik, deja, daugelis mes tam likome nejautrūs ir nesiteikiame paaukoti bent keleto dolerių per metus.

Išvažiuoja atostogų

Žurnalistas Vladas Bakūnas gautų iš darbovietės atostogų proga šio mėn. pabaigoje išskrenda lėktuvu į Chicagą, aplankys New Yorką ir, kiek laikas leis, kitas lietuvių kolonijas.

—J. Mt.

Kas NAUJIENŲ nėra lietęs
Dar ne pilnai apsišvietęs,
O NAUJIENŲ tiesos žodis
tikrą kelią jiems parodys

PASTABĖLĖS

—1955 metais vasario mėn. sukaks 50 metų kaip savaitraštis "Keleivis" iš Bostono, Mass., lanko skaitytojus.

"Keleivio" leidėjai žada toms sukaktuvėms išleisti žymiai padidintą laikraščio numerį, kupiną įvairiais prisiminimais iš "Keleivio" veiklos. Toji istorinė praeities medžiaga jau bus pradėta spausdinti šiais metais.

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką žodyną. Kaina—$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųsite $14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

Geriausiai atliekamas darbas
Pilni "Sheet Metal" darbai
Air-conditioning — Užlaikymas
Commercial — Industrial
Residential.
Jokio įsipareigojimo.
Skambinkite nemokamiems apskaičiavimams.
REEDER SHEET METAL
4518 West 63rd Street
POrtsmouth 7-9160

E. & J. CONSTRUCTION CO.
Statytojas ir braižytojas gražių, naujų namų.
Pastatome namus Jūsų sklypuose pagal Jūsų nurodymus ir pigiausiomis kainomis.
Mieste ir priemiesčiuose.
10753 So. Fairfield Ave.
Tel.: CEdarcrest 3-2193

FINE ENGRAVING
Since 1898
Wedding Invitations
Announcements
Social Stationery
FREE BRIDES BOOK—WITH EVERY ORDER
Wm. F. Witthans Co.
524 SO. DEARBORN
HA 7-0168

FRESH MEAT AND CHICKEN DAILY
Complete assortment of
SMOKED MEATS • FRESH EGGS
Free 1 pound Oleomargarine WITH THIS AD.
Ideal Meat Market
1927 So. Blue Island Ave.
CA 6-3166

A—ACME ROOFING, HARDWARE & PAINT CO.
Bet kokios rūšies stogas uždedamas ir pataisomas. Dumtraukiai pagaminami, pataisomi ir "tuckpointed". "Gutters" ir "downspouts" įtaisomi, pataisomi, dažomi.
Pilnai apsidraudę, darbas garantuotas. Krautuvės atdaros kasdien, sekm. ir šventad. nuo 7 v. r. iki 10 val. vakaro.
3925 ROOSEVELT ROAD
LAwndale 1-6047

Puiki darbo vieta
Geras mokestis!
Tuojau reikalingas
SALDAINIŲ DIRBĖJAS
mokantis dirbti krakmolų kambary, įvairių grietinių specialistas, pažįstąs "Mogul".
Darbas nuolatinis.
Kreipkitės į Peter Sisco
SISCO HAMILTON CO.
514 So. Loomis Street
MOnroe 6-7034

DĖMESIO!
Auto mechanikas ALEKSANDRAS ŠNELIUS atidarė automobilių taisymo dirbtuvę
Atlieka visus mechaniškus, įvyginimo ir dažymo darbus. Darbai atliekami sąžiningai ir su garantija. Turi 24-rių metų patyrimą. Darbo valandos: nuo 9 ryto iki 7 v. vakaro.
Dirbtuvės adresas:
"Alex Auto Repair"
5842 SO. CLAREMONT AVE.
in the rear
Phone: Dirbt.: PRospect 8-0354;
Namų: CAnal 6-0988

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000
3% on SAVINGS
2555 West 47 th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 5-1083
B.R.PIETKIEWICZ PRES.

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIĄ
ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE Co.
4181-83 ARCHER AVE.
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.
KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, gerųjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠŠIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!
Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.
BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAFAYETTE 3-8248
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

SHULMISTRAS & Co.
INSURANCE
REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
LAF. 3-6300
ARCHER CURRENCY EXCHANGE

GIANT G-E MONEY-SAVING SUMMER SPECIAL!

TWIN-SYSTEM
REFRIGERATOR-FOOD FREEZER
TWO GREAT APPLIANCES IN ONE
Think of it! A real food freezer and a spacious refrigerator... with completely automatic defrosting. G-E Twin System provides separate refrigeration in the freezer and in the refrigerator. Each compartment is separately insulated. Over 9½ cu. ft. capacity.
MODEL LM-95K FORMERLY PRICED $449.95
SPECIAL SALE PRICE 319.95
YOU SAVE $130.00
TAKE ADVANTAGE OF THIS SPECIAL LIMITED OFFER
COME IN NOW!
Leo Berman Hardware & Appliances
1638 W. 63rd Street HEmlock 4-6800
(1 block West of Ashland on 63rd St.)
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Su "Naujienomis" nuo pirmųjų dienų

PASIKALBĖJIMAS SU "NAUJIENŲ" KONTESTO PIRMOSIOS VIETOS LAIMĖTOJU K. DEVEIKIU

K. P. DEVEIKIS

Pagavęs judrųjų seną visuomenininką K. Deveikį, ką tik laimėjusį "Naujienų" konteste pirmąją vietą, Jūsų korespondentas panorėjo persimesti vienu kitu žodžiu, bent trumpai pasikalbėti. Jis buvo mielas atsakyti į kai kuriuos klausimus.

— Ar pirmą kartą laimėjote "Naujienų" konteste pirmąją vietą, — paklausiau.

— Taip, pirmą, nors dalyvavau visuose to dienraščio kontestuose. Esu ir praeityje gavęs stambių dovanų; kartą teko kelių šimtų dolerių vertės svečių kambario baldai.

— Tamsta, žinoma, galite dabar pasidžiaugti savo darbo vaisiais ir pirmąją vieta?

— Dėl to pirmumo ką čia jau tiek džiaugsies. Bet aš esu patenkintas, kad, taip sakant, "neapgavau" savo rėmėjų, kurie uoliai mane palaikė, kad iškopčiau į pirmąją vietą. Taigi ta garbė tenka visiems mano rėmėjams.

— Kaip sekėsi rinkti prenumeratorius?

— Nebuvo lengva; ypač, kad šio kontesto sąlygos buvo sunkesnės — reikėjo gauti ne bet kokius, bet naujus prenumeratorius, bent pastaraisiais keleriais metais šio dienraščio neskaičiusius. Buvo atvejų, kad man žmonės pagelbėjo tuo būdu, jog užsakė dienraštį kitiems, savo pažįstamiems. Vienas užrašė Lawrence, Mass., gyvenančiam savo giminaičiui. Kita ponia užrašė savo dukteriai, ištekėjusiai už svetimtaučio: sako, tegu ir ji neužmiršta lietuviškai.

— Ar žmonės domisi spauda?

— Gal ne visi, bet daugelis domisi.

— Senųjų ar naujųjų ateivių tarpe daugiau gavote naujų skaitytojų?

— Daugumą gavau naujųjų ateivių tarpe.

— O rinkote prenumeratorius savo apylinkėje?

— Taip. Tik retas naujas skaitytojas mano gautas iš tolimesnių vietų.

— Kaip Tamsta vertini lietuvišką laikraštį?

— Jo reikšmė labai didelė. Aš sakau, kad jei ne "Naujienos", tai neviena mūsų draugija būtų prapuolusi. Laikraštis visuomenės organizacijoms, draugijoms padeda palaikyti jų veiklą, skelbdamas korespondencijas, susirinkimus, draugijų valdybų adresus ir t.t., nors šiaip kai kurios šios žinios pačiam laikraščiui (kaip adresai) ir nebūtų įdomios.

— Kaip žiūrite į naujųjų ateivių santykį su spauda?

— Naujieji ateiviai skaito daug. Tik gaila, kad jie nelabai nori dėtis į draugijų darbą. Pavyzdžiui, nenoriai dalyvauja SLA. O įsirašiusieji vengia lankyti susirinkimus. Sako, kad tokie susirinkimai, kur tesvarstomi ligonių, pašalpų reikalai, jiems nesą įdomūs. Jie pageidautų daugiau kultūrinių reikalų svarstymo. O senieji, vėl, be rutinos dalykų, į anokius svarstymus apskritai irgi nenorėtų leistis. Jei vieni ir kiti daugiau suprastų kitų nusistatymus, norus, gyvenimo paliktą antspaudą, lengviau būtų abejiems dirbti bendrose organizacijose.

— Kada pradėjote skaityti "Naujienas" ir joms rašyti?

— Aš esu vienas iš pirmųjų "Naujienų" organizatorių. Dar "Naujienos" nebuvo gimusios, o aš jau jų šerus pardavinėjau. Joms pradėjus eiti, pradėjau į jas rašinėti ir šiandien dar teberašinėju. Anksčiau rašinėdavau į "Kovą", "Keleivį" ir kitus laikraščius.

— Ar nepavargote taip ilgai bedirbdami organizacijose?

— O ne, — atsako nepailstamas visuomenininkas. — Dirbti reikia, ir juo daugiau dirbi, juo daugiau reikia dirbti.

— Kaip žiūrite į lietuvių vaikų nutautimą?

— Vaikų nutautimas priklauso nuo tėvų. Jei tėvai nesidomės lietuviškaisiais reikalais, netenka to domėjimosi laukti ir iš vaikų. Mano vaikai ėjo lietuvišką mokyklą ir liko besidomį lietuviškais dalykais. Jei tėvai neskaitė lietuviškos spaudos, vaikai lengvai nutolo nuo lietuviškojo žodžio, lietuvių reikalų. Taip pat vaikų lietuviškumui turi reikšmės ir tėvų dalyvavimas lietuviškosiose organizacijose.

— Kokie Jūsų linkėjimai "Naujienoms"? — baigdamas paklausiau p. Deveikį.

— Kad jos gyvuotų ilgiausius metus. O, ko gera, jei lietuviai kada čia ir visai užmirš savo kalbą, tegu jos eina kad ir anglų kalba, jei tie žmonės dar turės savo širdyje lietuvybės ugnelę. Bet jei tokie laikai ateis, tai, be abejo, jau bus tada, kai mūsų nebebus, — baigė K. Deveikis.

L. M.

Šaukiamas Balfo talkos komiteto posėdis

Didysis Balfo Talkos Kimitetas kviečiamas susirinkti posėdžio š. m. rugpiūčio 21 d. 7 val. vak. Vyčių salėje, 2451 W. 47 Street.

Tą K-tą, kaip jau buvo spaudoj minėta, sudaro: Dr. J. Adomavičius, prel. Ig. Albavičius, S. Balezkas, S. Barcus, A. Baronas, O. Biežienė, Dr. S. Biežis, A. Brazis, J. Brenza, vysk. V. Brizgys, J. Budrikas, V. Butėnas, J. Daužvardienė, Dr. P. Daužavrdis, K. P. Deveikis, A. Dzirvonas, P. Gaučys, Dr. P. Grigaitis, A. Gulbinskas, B. Gurėnas, J. Gustainis, prof. V. Jokubėnas, A. Kazanauskienė, J. Kazanauskas, O. Kubilius, Dan Kuraitis, Della Kuraitienė, J. Lapinskienė, J. Linkuvienė, J. Mackevičius, A. Mačiuikienė, P. Mileris, J. Mozeris, gen. K. Musteikis, V. Olis, S. Oželienė, J. Pakel, kan. J. A. Paškauskas, S. Pilka, H. Plaušynaitienė, gen. P. Plechavičius, kun. Dr. J. Prunskis, M. Purvinas, V. Radžius, gen. M. Reklaitis, inž. J. Rugis, V. Staneika, A. Stephens, K. Stephens, kun. B. Sugintas, K. Šaltimieras, kun. S. Šantaras, L. Šimutis, G. Šukys, O. Švirmickas, kun. A. Trakis, prel. B. Urba, M. Vaidyla, A. Valonis, L. Vanagaitienė, A. F. Wells, O. Zailskienė, kan. V. Zakarauskas ir J. Zuris.

Prie šio komiteto prisideda Chicagos Balfo Apskrities V-ba ir skyriai, kuriems atstovauja jų pirmininkai arba skyrių įgaliotiniai.

Balfo direktoriai — P. Grybienė, N. Gugienė, kun. Dr. Juška, A. Olis ir J. Skorubskas — jaučia garbingą pareigą prašyti anksčiau suminėtus asmenis surasti pirmam posėdžiui 1—2 val. laiko pasikalbėti ir aptarti visiems rūpimo šalpos reikalo planą.

Malonu konstatuoti, kad kviečiamieji jau yra davę savo sutikimą ir pasižadėjimą padėti kiek gali šiame sudėtingame darbe.

Gerai suprantama, kad kasdieniniai darbai ir rūpesčiai atima kiekvieno laiką, tačiau, pasidalinus tą šalpos darbą tarp daugelio, jis būtų kiekvienam pakeliamas ir niekam nepersunkus.

Proviozrinė posėdžio darbotvarkė būtų: a) iškilmingas posėdžio atidarymas (dekleracijos — atsišaukimo pasirašymas, fotogarfijos spaudai); b) pirmininko ir sekretoriaus rinkimai; d) darbo principų aptarimas; c) komisijų sudarymas.

Kai su gražia viltim telkiamas šis darbas, labai norėtųsi, kad jis darniai būtų pradėtas visiems dalyvaujant. Kas jau dėl visiškai ypatingų priežasčių, peržiūrėjęs visus aglimumus, negalėtų šiame posėdyje dalyvauti, prašom neatsisakyti paskambinti telefonu GR 6-6454. Tai būtų patikrintas tolimesnio darbo kontaktas.

Direktorių vardu

N. Gugienė

Lietuvių Golfo Diena

Šiandien Gleneagles Country Club laukuose prie 123-čios gatvės ir Bell Rd., Lemont, Illinois (netoli Lietuvių Senelių prieglaudos) įvyksta Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois organizuota Lietuvių Golfo Diena.

Apie 200 lietuvių golfininkų, vyrų ir moterų, varžosi dėl Lietuvių Golfo nugalėtojo vardo. Visi lietuviai, kurie domisi golfo sportu, kviečiami atsilankyti. 7 val. vakare klubo patalpose įvyks prizų ir dovanų įteikimas nugalėtojams.

Jei turi parduoti ūkį — į "Naujienas" tuoj užsuki. O jei laiko neturėsi — Telefonu pakalbėsi

MANO ATOSTOGŲ ĮSPŪDŽIAI

Kaip praėjusiais, taip ir šiais metais atostogas praleidom pagal didįjį Superior ežerą, kur yra gamtos sudaryta įlanka su maudynėmis.

Čia vasaros metu gana apsčiai privažiuoja vasarotojų ir žuvautojų. Ten yra pristatyta nemaža namukų, kurie nuomojami vasarotojams. Vasarotojų atvyksta gana iš toli, net iš Illinojaus.

Pati įlanka nėra didelė, gal kokios mylios vienaip ir antraip. Jos rytinis krantas gana status, nors ne per aukštas, gal 10 ar daugiau pėdų, visas apaugęs gražiu mišku — eglėmis, beržais, pušimis, klevais ir kt. Toks pat ir vakarinis krantas, tik aukštesnis, su aukštais kalnais. Pietiniame krante gražus švarutėlis smėlis, kuriuo gali gana toli nubristi. Pietinio kranto aukštuma, kurioj yra vasarnamiai, nėra aukšta — tik didelės ežero bangos nepersirita ir tų vasarnamių nepasiekia, nors kartais apteškia smėlėtu vandeniu.

Tas visas aukštumos ruožas yra panašaus smėlio kaip ir palūdimis, tik jis gana senas, apneštas juodžemiu ir apaugęs senais medžiais. Sakau "ruožas", nes jis tėra kelių šimtų sieksnių platumo, o už jos pelkė su mažais krūmokšniais. Taigi tos aukštumos vietoje, kur dabar stovi gražūs namukai ir tas tyro vandens paplūdimis, kadaise buvo neišbrendama pelkė. Tai matyti ir iš to, kad kai kurie tų namų savininkai, norėdami name turėti to kristalinio ežero vandens, kasė šūlinį ir gerokai nustebo, kai vietoj ežero vandens rado pelkes ir purvu dvokiantį vandenį. Tad iš kur tas gražus smėlis, kurio niekur aplinkui nėra? Greičiausia, man rodos, tai ilgų metų gamtos darbas: vanduo ir ledas bus prigrovęs tų gretimų kalnų nuotrupų, nes ir gretiminių kalnų uolos ir smėlis atrodo visai tokios pat spalvos. Rytiniame šone yra išverstų tų įvairaus dydžio šlifuotų akmenų didelės krūvos. Iš šių akmenų nuotrupų ir bus susidaręs šis paplūdimis.

Automobilis apgavo

Leisdamas atostogas, negi sėdėsi namie. Bekalbėdamas pasiskundžiu kaimynui, kad šiemet nėra grybų. Jis sako, kad, girdi, jei jau nori grybų, tai aš galiu parodyti, kur jų yra labai daug. Sako, bent žinosite, kur jų rasti, kai bus lietaus, jei dabar ir nebūtų. Tai būsią 16-17 mylių nuo čia.

Išvažiuojam. Pirma apsižiūriu, kad užtektų kuro. Užtenka. Važiuojam tokiais keliais, kur dabar niekas nevažiuoja; jie buvo išvažinėti tada, kai kirto miškus.

Atvykus į vietą, žvilgteriu į kuro rodiklį: ogi jis rodo, kad jau nebėra kuro! Visas kūnas nutirpo: ką dabar bedaryti? Apie grybus nė minties nebeliko, rūpi, kaip dabar parvykti — negi pėsčiomis eisi 17 mylių. Kadangi mašina dar važiuoja, tai ir suku atgal, kad bent kiek prisiartinčiau prie namų. Važiuoju ir vis galvoju, kada mašina sustos. Vis dar eina. Tik netoli namų žiūriu — ogi rodiklis rodo, kad kuro turiu užtektinai!

Spiaudomės ir pykstam, kad rodiklis rodė jomarkus.

Apie meškeriojimą

Vieną gražų pavakarį nutariam nuvažiuoti žuvauti. Užsidedam "laivą" ant mašinos stogo, nusiperku mažų žuvyčių (minos).

Netrukus štai nuleidžiu inkarą maždaug pusę mylios nuo kranto, užsidedu ant meškerės žuvytę ir įmetu į vandenį, o skardinę su kitomis žuvytėmis paduodu žmonai palaikyti. Liepiu tas žuvytes laikyti vandeny, kad nenumirtų.

Štai ir užsikabina žuvis. Aš traukiu į viršų, o žmona griebia tinkliuką, norėdama man pagelbėti, nors ir nebuvo reikalo. Džiaugiamės, kad jau vieną turim, nes pirmą sykį žuvaujam.

Susitvarkęs su ta pagautąja rengiuos toliau. Bet kur žuvelės, minos? Žmona iš to susijaudinimo laksto, kuo į vandenį neįvirto. Sako, kam tu man liepei jas vandeny laikyti, tur būt, griebdama tinklelį, skardinę paleidau.

Žmonai juokauju, kad vis tiek neveltui žuvavom, o skardinę tai aš rytoj atrasiu, nes šiandien jau vėlu, o vieta gili, apie 10 pėdų. Važiuojam be ūpo namo, vienas antrą kaltindami.

Rytą anksti atsikeliu ir vienas važiuoju atgal, nes žmona sako, kad tai bereikalingas darbas. Nuvažiavęs ten, plaukiu ieškoti skardinės, nors ir nesitikiu rasti. Atsidūręs maždaug vakarykščioj vietoj, pradedu grėbliu "žuvauti". Sarmatijuos tokiu savo darbu, nes tai panašu į adatos ieškojimą šuliny. Bet mėginu. Ir kągi? Kažką užkliudau ir keliu į viršų. Ogi mano skardinė su žuvelėmis! Na, sakau, tai dabar žuvausiu. Bet ėmė pūsti vėjas, sukilo vilnys, ir turėjau it musę kandęs, važiuoti namo.

Daugelis atostogininkų giriasi ir džiaugiasi savo atostogų įspūdžiais. Bet man, kaip matot, nėra kuo.

J. Adomaitis

Sporto klubų dėmesiui

Ryšium su IV-mis Šiaurės Amerikos Lietuvių Sportinėms žaidynėms, kurios įvyks š. m. rugsėjo m. 4—5 dd. Toronte, Kanadoje, išvengimui nesusipratimų dėl sportininko starto teisės ir registracijos, Vyr. FAS K-tas praneša:

1. Sporto klubų vadovybės iki š. m. rugpiūčio mėn. 25 d., atitinkamoje sporto apygardoje, privalo atlikti sportininkų perregistravimo ar užregistravimo Vyr. FAS K-te formalumus.

2. Sporto apygardų vadovybės įpareigojamos ne vėliau š. m. rugpiūčio m. 31 d. Vyr. FAS K-tui adresu: **Ed. Vengianskas, 6100 So. Peoria St., Chicago 21, Ill.,** pristatyti apygardoje perregistruotų 1954 m. ar naujai užregistruotų sportininkų vardinius sąrašus, nurodant jų priklausomybę klubui ir sportininko registracijos kortelės Nr.

3. Žaidynių metu, iškilus abejonių dėl paskiro sportininko registracijos ar starto teisės, pagrindu bus imami Vyr. FAS K-te turimi daviniai š. m. rugsėjo m. 4 d.

Vyr. FAS K-tas

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

Žemaičių Kultūros Klubas turės susirinkimą trečiadienį, rugp. 18 dieną, Hollywood Inn svetainėj, 2417 West 43rd St. Nariai prašomi dalyvauti.

—N. Wilcop, nut. rašt.

ALEX THOMAS
gyv. 6511 So. Kedzie Ave.
Tel.: HE 4-5421

Mirė 1954 m. rugpiūčio mėn. 15 d., 8:45 val. vakare, sulaukęs 65 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Stulgių parap., Ušleikių kaime.

Amerikoj išgyveno 44 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Vera (pagal tėvus Kančauskaitė), du sūnūs: Julius, marti Gloria ir John, marti Nancy, anūkas James ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas A. Petkaus kopl., 6812 So. Western Ave.

Ketvirtadienį, rugpiūčio 19 d., 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Panelės Šv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Alex Thomas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Žmona, Sūnūs, Marčios ir Anūkas.

Laidotuvių direkt. A. Petkus. Tel.: GRovehill 6-2345.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

GREITU LAIKU PASIRODYS RINKOJ
MIDUOLIS,
LIETUVIŠKAS MEDAUS LIKERIS

Moving Moving
PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.
J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų $19.95 ir brangesnių.
IŠPARDAVIMAS

Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7388

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJ ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
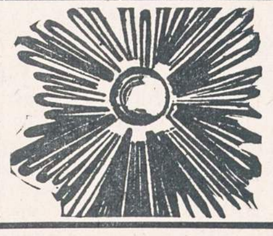
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
6126 W. ROOSEVELT ROAD Phone: OLympic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone: YArds 7-3401

Atsakymas J. Buivydui

Vardan teisybės prašau šį mano atsakymą J. Buivydui įdėti Jūsų dienraščio artimiausiame numery.

Aš teigiu, kad Naujienų Nr. 154 ir 155 įdėta korespondencija New Yorkas — Brooklynas teisingai pavaizduoja lietuvių siuvėjų nuotaikas. Tų nuotaikų paryškinimui iš lietuvių unijos 54 lokalo gyvenimo dar tenka suminėti štai kas.

1920—1924 metais lietuvių siuvėjų unijos lokalas 54 buvo begėdiškai "Laisvės" naudai išnaudojamas. Mat tuo metu veikė J. Buivydo vadovaujama stipri komunistų frakcija. Kadangi pryšaky lietuvių siuvėjų lokalo tada stovėjo komunistai, tai jie nemažas lokalo pinigų sumas sukišo tam laikraščiui.

1924 metais antikomunistai tikslu apsiginti ir neleisti lietuvių siuvėjų unijos lokalo lėšas eikvoti pašaliniams tikslams susiorganizavo ir savo tą sąjūdį pavadino "Rateliu". Tuomet komunistai J. Buivydo vadovaujami pajuto, kad nepatogu veikti siuvėjų tarpe komunistų vardu, tai jie susiorganizavo į vadinamąją "Kriaučių Lygą", kurią visi pradėjo vadinti kriaučių liga. Komunistai gi kitus pravardžiuodavo ratelninkais. Tada siuvėjų mitingai buvo triukšmingi. Jie kartais užtrukdavo iki 12 valandos nakties. Eidavo vien tik tušti ginčai, o lokalo reikalai likdavo neišspręsti. Kadangi mus komunistai pašiepiamai vadindavo ratelninkais, tai antikomunistinis sąjūdis pasivadino dar aiškesniu ir tikslesniu vardu "Apsigynimo sąjunga". Aišku, visi tada suprato, kad tai Apsigynimo sąjunga nuo komunistų. Komunistams toks vardas dar pikčiau krito į akį.

1925 m. Apsigynimo sąjungos šalininkai laimėjo lietuvių siuvėjų unijos rinkimus, — komunistai buvo išsluoti iš lokalo. Pirmininku buvo išrinktas tas pats J. Glaveskas, kurį dabar tas pats J. Buivydas visaip šmeižia.

Komunistams kartu su J. Buivydu labai nepatiko, kad pryšaky atsistojo socialdemokratas J. Glaveskas. Jie nutarė būtinai jį pašalinti. Tų pačių metų rugsėjo pabaigoj įvyko skaitlingas virš 400 lietuvių siuvėjų unijos lokalo narių susirinkimas. Susirinkimas, išklausęs protokolą apie buvusius rinkimus, siūlo protokolą tvirtinti. Tada J. Buivydas pakyla iš vietos ir šaukia, kad išrinktąjį pirmininką reikia išmesti. Prasideda sąmyšis ir jis virsta peštynėmis. Turėjo į tą reikalą įsikišti policija. Mušeikos, be J. Buivydo, visi spėjo pabėgti, o J. Buivydą išvedė policija. Tai buvo tikrai nejaukus įspūdis, kurio lietuviai siuvėjai iki šiol negali pamiršti. Tai buvo komunistinis darbas. Po to atsitikimo komunistai nurimo. Kuriam laikui praslinkus, J. Buivydas kreipėsi į Apsigynimo sąjungą, kviesdamas sudaryti taiką. J. Buivydas kalbėjo Kriaučių lygos vardu. Buvo nutarta, kad abudu sąjūdžiai likviduojami. Apsigynimo sąjūdis pakluso — nustojo veikęs, bet Kriaučių lyga J. Buivydo vadovaujama pasiliko nesusilikvidavusi. Tuo pačiu laiku pačių komunistų tarpe prasidėjo rietenos. Jų tarpe atsirado nepriklausomi komunistai tautiškai nusiteikę. Tarp besiriejančių ėjo dideli ginčai, kam turi atitekti "Laisvė". Čia J. Buivydas pasitarnavo dabartiniams "Laisvės" šeimininkams.

Vėlesniais laikais J. Buivydas pradėjo rašyti "Keleiviui" palankias LSS korespondencijas. Kai komunistai sužinojo, kas jas rašo, tai J. Buivydą pašalino iš savo narių tarpo: mauras savo atliko, mauras gali eiti sau.

Ir šit vėl tas pats J. Buivydas drumsčia lietuvių siuvėjų nuotaikas ir dedasi didžiuoju visa išmanančiu jų veikėju. Nederėtų J. Buivydui pamiršti savo ir lietuvių siuvėjų 54 lokalo praeities. Jo nariai kartu su J. Buivydu tą praeitį prisimena, prisimena ir nenori, kad ji vėl pasikartotų.

—A.

Komunistų spauda Vakarų Vokietijoje

Vokietija. — Vokiečių spaudos agentūros pranešimu, Vakarų Vokietijoje leidžiama apie 500 komunistinių laikraščių ir laikraštėlių, kurių dauguma spiečiasi Ruhro pramonės centruose. Jų bendras tiražas sukasi apie 1 milijoną. Didžioji jų dalis yra profesinių grupių laikraščiai.

Nuo 1952 m. profesinių komunistinių laikraštėlių skaičius paaugo 10 kartų. Oficialiu jų leidėju pasirašo Vakarų Vokietijos komunistų partija.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Prezidentas Eisenhower pasirašo pakeistą mokesčių bilių. Apskaičiuojama, kad pagal tą bilių mokesčių mokėtojams bus sutaupyta maždaug 1,363,000,000.

Vokiečiai prisimena Rytus

Populiariausią temą šių dienų Vakarų Vokietijos laikraščiuose ir ypatingai žurnaluose sudaro praėjusio karo atsiminimai ir dabartinis rytinių Vokietijos sričių likimas. Beveik iš kiekvieno Rytprūsių, Pomeranijos ir Silezijos miestų kilusi vokiečių grupė, kuri atsidūrė Vakaruose yra globojama kurio nors Vakarų Vokietijos didmiesčio.

Net tokie miesteliai, kaip Stalupėnai ir Eitkūnai yra globojami šiuo atveju Kasselio miesto. Vokiečių laikraščiai rašo, kad šiuo metu Kasselį simbolizuoja ne tik jo, bet taip pat Stalupėnų ir Eitkūnų vėliavos. Jeigu vokiečiams kada nors vėl pavyktų įžygiuoti į šiuos miestelius ir pasiekti "tolimiausią rytuose Vokietijos kampelį", tai tas vietoves padėtų atstatyti Kasselio miestas.

Kasselis Stalupėnų miestelį globojo taip pat ir Pirmojo Didžiojo karo metu. Ta proga viena Stalupėnų gatvė, kuri anksčiau vadinosi "Lenkų gatve", buvo pavadinta "Kasselio gatve". Kasselyje žadama įrengti Stalupėnų ir Eitkūnų archyvus.

Savo rašiniuose apie Rytprūsius vokiečiai sudeda nemaža romantikos. Jie mėgsta kalbėti apie "gintarines Kuršių Marias", apie "žydinčius Rytprūsių sodus", apie "gražius Trekėnų arklius".

Churchillis kelia nerimą lenkuose

Komentuodami šeštąjį Winston Churchill atsiminimų tomą, lenkai šiaušiasi prieš jo ten išdėstytas pažiūras dėl šiuo metu į Lenkijos valstybės ribas ieinančių buv. rytinės Vokietijos sričių. Churchillis griežtai pasisako prieš Oderio-Neisse sieną, kurį skiria Vokietiją nuo Lenkijos. Jis taip pat teigia, kad ir 1945 m. buvo griežtai nusistatęs prieš padovanojimą Lenkijai Silezijos ir kad dėl to jo nusistatymo vos nebuvo prieita prie konflikto su sovietais.

Londono "Dziennik Polski" ta proga ironiškai pastebi, kad Churchillis linkęs eiti į konfliktus su sovietais dėl Oderio-Nissos sienų, bet nelinkęs griežčiau pasisakyti dėl Lenkijos laisvės.

Apygardinės lengvosios atletikos varžybos

Šį sekmadienį Chicagoj, Marquette parko aikštėje, prie 6700 S. Kedzie, įvyksta apygardinės lengvosios atletikos pirmenybės. Pirmenybėse dalyvauja geriausi Chicagos, Clevelando, Detroito lengvaatlečiai. Tai bus geras išbandymas jėgų prieš įvykstančias IV žaidynes rugsėjo 4, 5, 6 d. d. Toronte.

Šių rungtynių nugalėtojui pereinamą dovaną paskyrė FASK nariai iš savo asmeniškų santaupų.

K.

DOCTOR'S CASES ACCEPTED

for care of week patients, other people and invalids.

Private Licensed Nursing Home Patients accepted on a monthly or weekly basis.

ECKROAD NURSING HOME
226 No. State Street
BELVIDERE, ILL.
Phone: 3918
Owned and operated by
MRS. FANNIE ECKROAD

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 iki 9 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų
Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. Kazimieras
MICHEL

Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Ekzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

C. L. D.

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M.
Šeštad. 12:30 iki 1:30.
Kitomis dienomis tik susitarus.
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.
Atostogose iki rugpiūčio 22-os dienos.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: Fillmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų.
Šeštadienį 2-4 po pietų.

Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Telef.: PRospect 6-3838
Rezid. Telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą.
Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad 6—8:30 Trečiadieniais tik susitarus

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
Priėmimo val.: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vak. Šeštad. 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12-2 val. ir 3-5 v. v.
Butas 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
Rezid.: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien.
Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais iki Labor Day uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. Z. RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2435 WEST 69th STREET
Telefonas: REpublic 7-2290
VAL.: Šiokiadieniais nuo 10 val. iki 12 val. ryto ir nuo 5 val. iki 8 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. iki 12 val. ryto.

Tel. offiso CLiffside 4-2896
Res. LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(kampas 47 & Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. p. p.
šešt. 2-6 v. p. p. išskyrus sekmadienius

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5, išskyrus antr. ir ketv.
Kasdien 6-8:30, išskyrus treč. ir šešt.
Tel.: PRospect 6-8548.
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street
Kasdien 6-8:30, antrad. ir ketv. 1-3
šeštadienį 11-1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadieni 2—4 v. p. p.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Bendra praktika ir spec. Moterų ligos)
2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8—10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šešt. 2—4 v. p. p.
HARVARD MEDICAL BLDG.
334 W. 63rd St.
Tel. WEntworth 6-5577
Ofiso val.: Kasdien 2—4 val. p. p., išskyrus Ketv. ir Šešt. nuo 12—1 p. p.

Dr. V. P. Tumasonis sugrįžo. Ligonius priiminėja paskelbtomis valandomis.
DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šetad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Telef.: ofiso PRospect 6-9400
Rezid.: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6560 SO. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

Orthopedas - Protezistas
P. ŠILEIKIS

Kaulų fraktūroms įtvarai, Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalinti spec. Aparatai. Amput. kojoms ir rankoms visų sistemų Protezai. Orthop. pėdos Plokštelės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandažai ir t.t.
VAL.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA,
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vakaro.

Here's Your Big Chance to WIN

1st PRIZE — Man's or Lady's DIAMOND RING — A blazing diamond you will be proud to wear in a handsome gold setting! YOU CAN WIN it's so easy!

2nd PRIZE — Man's or Lady's 17 JEWEL WATCH with a matching expansion band! IT'S EASY TO WIN!

plus 50 more grand prizes of $100.00 CASH CERTIFICATE BOOKS
Saves you $100.00 on your gift purchases at our store and accepted the same as cash!

Just for Solving this Easy Crossword Puzzle!

DOWN
1. To total
2. Turn right
3. Possesses
4. Ascended
5. Stalk of grain
6. In that case
7. College cheer
8. Learned
9. Giver
10. Slice
11. Ibsen character
12. For each
18. Moral
20. Thong
21. Scold
22. Severity
24. Leftover dish
25. European nation
26. Hackneyed
27. Alpine warble
29. Wind around
32. Be successful
36. Specimen
38. Haggard
39. Artic bear
42. Kiln for hops
43. Snake
44. Hoot
45. Fish eggs
46. Attempt
48. Wine chalice
49. Small bed
50. One or more

ACROSS
1. Horrified
7. Station porter
13. Scarcity
14. Stir into action
15. Wish
16. Sportsman
17. Sensible
19. Suffice
20. Threaded nail
23. Craving drink
28. Lean
29. Friendly talk
30. Golf teacher
31. Equip
32. Self-possession
33. Help
34. Bustle
35. Wealthy
36. Location
37. Arbor
39. Jury members
40. For instance
41. Weaving machine
43. Curt
47. Sheeplike animal
51. Earlier
52. Food fish
53. Verse
54. Pact

HERE'S ALL YOU HAVE TO DO!
NOTHING TO BUY!
Costs Nothing to Enter!

FOLLOW THESE EASY RULES!
1. Just solve the above puzzle and attach it to a sheet of paper on which you have clearly printed your name and address.
2. Mark envelope "CROSSWORD PUZZLE CONTEST" and mail it or bring it to our store within one week from date of this paper.
3. This contest is open to everyone except employees of this store and members of their families and persons under 16 years of age.
4. Submit only one entry in this contest or you will be disqualified.
5. Prizes will be awarded on basis of accuracy and neatness.

MAIL YOUR ENTRY (OR BRING IT) TO:

JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 SO. HALSTED STREET
Telefonas: CALUMET 5-7237
CHICAGO 8, ILLINOIS

10 ATSAKYMŲ
KODĖL APSIMOKA TAUPYTI STANDARD FEDERAL ĮSTAIGOJE

1. Ji yra stipriausioji taupymo įstaiga.
2. Dabar ji moka 3% dividendą.
3. Ji yra grynai lietuviška įstaiga.
4. Jos Atsargos Fondas didesnis negu $3,700,000.00.
5. Cash, Gov't. Bonds ir G. I. paskolų, dalinai garantuotų U. S. Gov't., $34,000,000.00.
6. Namai ir visi įrengimai priklauso Standard Federal, bet knygose jų vertė yra tiktai $1.00.
7. Ji saugiai ir konservatyviai vedama.
8. Per 45 metus ji visados visiems išmokėjo pagal pareikalavimą.
9. Visuose jos skyriuose mandagus ir teisingas patarnavimas.
10. Kiekvieno sąskaita F. S. & L. I. Corp. apdrausta iki $10,000.00.

PINIGAI PADĖTI PRIEŠ 11-TĄ MĖNESIO DIENĄ NEŠA DIVIDENDUS NUO PIRMOS.

TURTAS — $46,000,000.00
JUSTIN MACKIEWICH, President

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 valandos po pietų.
Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

Mokytojai apie vaikų nusikaltimus

Amerikos federacijos mokytojų suvažiavime Chicagoje organizacijos vicepreizdentė S. M. Borchardt pareiškė, kad šeimų pairimas padidinęs jaunuolių nusikaltimus. Mokytojai pageidaują, kad tėvai skirtų daugiau laiko šeimoje pabendrauti su vaikais. Tai pakeltų ir mokyklos discipliną.

Federacijos prezidentas Megel savo kalboje nurodė, jog sumažėjęs dėmesys viešosioms mokykloms po McCarthy įnešto sudrumstimo. Publika mažiau domintis auklėjimo klausimais, mažėją mokytojų, tuo tarpu kai mokinių vis didėją. Mokytojų uždavinys esąs mokyti žmones grįžti į demokratiją, atmetant tiek komunizmą, tiek mekartizmą.

Savo sveikinime suvažiavimui preizdentas Eisenhoweris pasidžiaugė, kad konferencija pasiryžusi studijuoti kelius demokratijai skleisti auklėjime ir organizuoti švietimą demokratijai. Tai esąs didžiausias uždavinys Amerikoje. "Be švietimo negali išlikti laisva valdžia, o be demokratijos, švietimo ji netenka savo reikšmės".

Pranyko pinigai ir biznio vedėjas

1308 So. Halsted pinigų keitimo įstaigoje pastebėta, kad seife pranyko $12,849, o taip pat ir biznio vedėjas J. Weiss. Jo bendradarbiai sako, jog biznio vedėjo jie nematę jau nuo praeito penktadienio. Pirmadienį seifas buvo rastas ištuštintas.

Policija sako, jog Weiss nebuvo žinomas tuo adresu, kurį jis nurodė.

Nukrito nuo tilto su automobiliu

Kartais nuo aukšto tilto pavyksta su automobiliu laimingai nuvažiuoti.

27 m. amžiaus G. Paes, 57 W. Chesnut, savo automobiliu trenkė į Grand Ave. tilto tūrėklius ir nukrito žemėn apie 20 pėdų, tačiau automobilis nesudužo. Jis užkrito ant kito po tiltu pastatyto automobilio, kurio nuvožė viršų, nuo jo nuslysdamas žemėn.

Paes tik nežymiai tebuvo sužeistas į ranką, o su juo buvusi 20 m. amžiaus keleivė Mary Durachta išliko visai nesužeista.

Spalvotosios televizijos rūpesčiai

Ligi šiol spalvotoji televizija vis neįgali kaip reikiant pasireikšti. Tačiau dabar buvo atvykęs į Chicagą NBC atstovas Max Liebman tartis su kai kuriais žymiais aktoriais, kurie galėtų dalyvauti spalvotosios televiizjos programoje, tuo būdu laimint didesnę auditoriją. Tuo pačiu tikslu neseniai RCA paskelbė, jog ji atpiginanti spalvotosios televizijos aparatus beveik per pusę.

Ligšiolinio spalvotosios televizijos nepasisekimo priežastys aiškinamos taip. Per brangūs aparatai reiškė, kad nedaug kas juos teigalėjo įsigyti. Nedidelė auditorija tuos aparatus turinčiųjų neleido sponsoriams dėti daug dolerių į skelbimus. O nesant pakankamai biznierių sponsorių, ši televizija negali pateikti gerų vaidinimo programų. Nesant tokios programos, vėl žiūrėtojai geriau meilija pasilikti prie juodos — baltos spalvos televizijos aparatų, negu pirktis brangius spalvotuosius aparatus. Tuo būdu šis užburtas ratas neleido spalvotajai televizijai pasireikšti. Minėtieji žygiai nori pralaužti šį užburtą ratą.

Prie "Naujienų" kai priprasi—darbą, žinią —viską rasi.

Dėl J. Pr. straipsnio "Politinis apdairumas"

LAISVOJI TRIBŪNA

Straipsnio autorius tarp kitų dalykų cituoja ir tai, kaip sen. McCarthy neteisingai užpuolė "žymiausią autoritetą Jungtinės Valstybėse Tolimųjų Rytų klausimais" prof. Owen J. Lattimore.

Po ranka turiu to profesoriaus knygą "Sprendimas Azijoje" (Solution in Asia), išleistą Washingtone 1945 m. Tos knygos 61 psl. jis rašo:

"Kinijoje, kaip Pilsudskio Lenkijoje, kaip P a b a l t i j o V a l s t y b ė s e (mano pabr.) ir kaip Mannerheimo Suomijoje baltasis teroras buvo daug blogesnis, negu raudonasis, nes revoliucija žemės darbininkų šalyje siekia nuversti mažumą, o kontrarevoliucija siekia sulaužyti daugumos valią".

Neminėdamas kitų toje knygoje pareikštų prof. Owen Lattimore minčių, kurios rodo, kad jis yra tikras raudonųjų simpatikas, manau, kad lietuviui patriotui nederėtų pristatinėti tą profesorių "Naujienų" skaitytojams kaip nekaltą makartizmo auką vien tik jau dėl šitokio jo palyginimo "baltojo" su raudonuoju teroru Pabaltijo Valstybėse.

— *J. Vasaitis*

Vyskupas nesisako, ar esąs šnipas

Apie pasaulio bažnyčių tarybos kongrese Chicagoje dalyvaujantį iš Vengrijos atvykusį vyskupą Joną Petrą spaudoje daug buvo rašyta kaip apie komunistų šnipą. Ilgesnis tos rūšies straipsnis buvo paskelbtas Bela Fabian, buv. Vengrijos demokratų partijos vadovo, kuris dabar yra pabėgėlis Amerikoje. Straipsnis kongreso atstovo Bentley (Mich. resp.) buvo įdėtas ir į kongresinius dokumentus.

Reporteriai Chicagoje prispyrę klausinėjo vyskupą Petrą, ar tiesa, kas apie jį buvo spaudoje skelbta. Jis visaip išsisukinėjo, nervinosi ir vengė tiesiai atsakyti į klausimus. Girdi, jis dabar neturįs laiko, ruošiąs kalbą suvažiavimui, ten jis pasisakysiąs ir apie bažnyčios padėtį Vengrijoje. Pagaliau jis pabėgo nuo klausinėjančių reporterių.

Treniruojasi psichologinio karo grupė

Chicagos psichologinio karo atsargos vienetas, 305-toji radijo transliacijų grupė ir atsišaukimų mėtytojų grupė, pradėjo 2 savaičių vasaros treniravimosi pamokas. Jos vyksta armijos psichologinio karo centro būstinėje, Fort Bragg, N. C. Grupė buvo sudaryta prieš trejus metus.

Nubausti girti vairuotojai

Vien praeitą pirmadienį auto saugumo teisme buvo nubausta 10 auto vairuotojų už važiavimą pasigėrus. Teisėjas J. T. Zuris nubaudė P. Austill, 4105 Kenmore Ave., $100 už girtą mašinos vairavimą.

Konferencijų miestas

Šią savaitę Chicaga yra didžiausias krašto konferencijų centras. Skaičiuojama, kad privažiuos apie 12,400 delegatų, jau nekalbant apie šiaip konferencijų lankytojus.

Didžiausia savaitės konferencija yra Amerikos advokatų sąjungos, kur dalyvauja apie 6,000 delegatų. Iš viso šią savaitę bus 9 konferencijos.

"Naujienose" pasiskelbęs — visus biznyje nustelbia.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Portugalai irgi suruošė "pasiaukojimo žygį", iš Lisbonos maršuodami į Fatimos šventovę (maždaug 90 mylių). To žygio tikslas buvo pareikšti protestą prieš Indijos nacionalistus, kurie maždaug tuo pačiu laiku organizavo įsiveržimą į portugalų Goa teritoriją Indijoj. Indų žygis nepasisekė: 56 "laisvinimo laisvanorių" įžengė į Goa ir buvo areštuoti.

KANADOS LIETUVIŲ DIENA TORONTE

Lietuvių Dienos idėja yra naujas reiškinys Kanados lietuvių išeivių tarpe. Susiorganizavus Kanados Liet. B-nei, kilo reikalas ieškoti ir naujų pasireiškimo formų, apimančių visus Kanadoje gyvenančius lietuvius. Pirmasis mėginimas sutraukti didesnį lietuvių susibūrimą vienon vieton buvo padarytas praėjusiais metais Hamiltone, puikiai surengtas ir praėjęs su dideliu pasisekimu.

Tokiam didesniam lietuvių suplaukimui nepakanka vien pramogų, bet reikia duoti ir idėjų. Traukdami didesnes lietuvių mases vienon vieton, rengėjai turi išmėginti ne vien savo jėgas organizuodami tų dienų pasisekimą, bet duoti pasireikšti ir mūsų politikams, dirbantiems laisvinimo darbą ir mūsų menininkams pasirodyti su savo kūriniais.

Šiais metais Liet. Dienos rengėjas yra KLB Toronto Apyl. Valdyba. Ji atstovauja didžiausiai kolonijai Kanadoje su labai įvairių organizacijų kompleksu. Lietuvių Dienos idėja yra gili ir prasminga. Mūsų valstybė sugriauta, ekonominis ir kultūrinis lietuvių tautos gerbūvis sunaikintas. Trečdalis mūsų tautos geriausių sūnų ir dukterų bolševikinio okupanto sunaikinta, ar merdėja priverčiamojo darbo stovyklose. Naujoji karta auklėjama bolševikinėje dvasioje. Ten nėra nei įsitikinimų, nei spaudos laisvės. Todėl Kanados Liet. B-nė jungiasi kartu su kovojančia lietuviu tauta, miško broliais Lietuvoje ir su Vyriausiu Išlaisvinimo K-tu.

Lietuvių Diena turi parodyti mūsų vieningumą ir ryžtingumą atkovoti savo tautai laisvę. Mes dar nepalūžome, nesuabejojome ir siekiame galutino laimėjimo. Laisvinimo idėja mus jungia vienon šeimon ir Lietuvių Diena turi parodyti mūsų vieningumą ir solidarumą kitataučiams. Kiekviena tauta turi pritarti mūsų siekiams, nes visos pasaulio tautos nori būti laisvos. Kanados Liet. B-nė džiaugiasi ir pritaria mūsų diplomatams, kada jie garbingai gina mūsų pavergtos tautos valstybines teises.

Lietuviškasis jaunimas Liet. Dienos metu turės daug pramogų, nes tuo pačiu laiku rugsėjo 4—5 d. įvyksta Toronte Šiaurės Amerikos Sporto Olimpiada. Be vietinių sporto pajėgų žaidynėms ir įvairiems turnyrams atvyksta iš tolimiausių JA V-bių vietovių apie 250 sportininkų ir daugybė svečių. Sporto klubai rungsis dėl laimėjimų taurių ir pirmenybių.

Visos mūsų priešų pastangos suskaldyti lietuvius turi būti sutrukdytos. Nuo mūsų visų pritarimo ir prisidėjimo priklausys Liet. Dienos pasisekimas. Po šios Dienos lietuviai Kanadoje turi turėti aiškų kelią Bendruomenės ir laisvinimo darbe. Šiais metais minima 50-ties metų spaudos grąžinimo sukaktis. Per 50 metų lietuvių tautos vyresnioji karta sukūrė labai daug. Mes išaugome jų idealų šviesoje, matėme savo akimis gražią atkurtą tėvynę ir vėl pergyvenome jos sunaikinimą. Mes esame gyvieji liudininkai bolševikinio teroro. Mes esame šaukliai į pasaulio sąžinę dėl mūsų tautai daromos skriaudos. Lietuviai laimėjo 40-ties metų trukusią kovą su caristinės Rusijos raudonsiuliais žandarais. Daug aukų ir pasišventimo pareikalavo ši kova. Spaudos draudimo laikų mokykla buvo prie motinos ratelio ir slaptose vargo mokyklose. Bet ji išaugino nepalaužiamos dvasios tautos veikėjus, kurių dėka buvo atkurta mūsų nepriklausoma valstybė.

Istorija kartojasi. Tik šiuo kartu yra didesniame pavojuje, nei kada nors praeityje. Vėl vargo mokyklos išaugins stiprius veikėjus ir kovotojus. Vėl savo svajonėse matome gražų Vilniaus miestą, legendarinį geležinį vilką ir laisvai jojantį Vytį. Kol gyva lietuviška dvasia, tol lietuvių tauta nemirusi ir valstybės idėja tikra ir reali.

Lietuvių Dienų programa yra plati ir įvairi. Numatoma surengti spaudos parodą, kuri senesniems primintų draudžiamojo laikotarpio literatūrą, o jaunimas turėtų progos susipažinti su labai įdomia mūsų raštijos praeitimi.

Didesnio susidomėjimo verta yra dailės paroda, ruošiama pirmą kartą Toronte ir Kanadoje. Dailės parodos komisijos pirmininkas T. Valius, nariai: J. Bakys ir A. Docius. Paroda įvyks Lietuvių Namuose. Bus išstatyti tapybos, grafikos, skulptūros ir taikomosios dailės kūriniai daugumoje naujausių meno krypčių.

Rugsėjo mėnesio 5 d. vakare didelėje koncertų salėje Massey Hall įvyks iškilmingas Lietuvių Dienos atidarymas ir didelis koncertas.

Atidaromąją kalbą pasakys Lietuvos Konsulas Kanadoj min. Vytautas Gylys, žodį tars Kanados Krašto Valdybos P-kas Jonas Matulionis, Ontario provincijos sveikatos ministeris Mr. Martin, ir tai progai pritaikytą paskaitą skaitys svečias iš JAV ministeris Vaclovas Sidzikauskas.

Lietuvių Dienos proga yra leidžiamas informacinis leidinys, kuriame bus apibūdinta visų K. L. B. apylinkių, jose esamų kitų organizacijų bei meno, sporto ir ekonominių vienetų veikla. Jis bus gausiai iliustruotas organizacijų bei pavienių asmenų nuotraukomis.

Leidinio redakcinė komisija sparčiai varo darbą pirmyn. Leidinį renka ir ofsetinei spaudai paruošia Spaudos Bendrovė "Žiburiai". Spausdins Foto-Lith.-Offset Printing Co., 1033 College St., Toronto, kurios savininkai yra lietuviai.

Koncerto vedėjas yra muzikas Stasys Gailevičius. Programoje solistai: Elzbieta Kardelienė iš Montrealio ir Paulionis iš Timins'o, Toronto lietuvių choras "Varpas", dir. St. Gailevičiaus, orkestras "Trimitas" vad. muz. A. Prialgausko ir St. Jokubaičio. Orkestras ir choras apart savo atskiro repertuaro duos vieną bendrą operos ištrauką, diriguojant muz. St. Gailevičiui. Programoje dalyvaus ir tautinių šokių grupės.

Rugsėjo mėn. 4 d. vakare, šeštadienį, įvyks grandiozinis šokių vakaras — balius UNF salėje su turtingu bufetu ir kitomis baliaus staigmenomis. Gros Toronto lietuvių orkestras "Trimitas".

Prašome lietuvių visuomenę, ypač iš tolimesnių Kanados ir JAV vietų taip sutvarkyti ilgą trijų dienų savaitgalį, kad būtų progos atsilankyti Lietuvių Dienose Toronte.

I. M.

PASTABĖLĖS

★

—Lenkų išeivijos spauda skelbia, kad antrame pasauliniame kare žuvo ar nuo žaizdų ir ligų mirė 30.8% viso Lenkijos kariuomenės būto skaičiaus. Santykis tarp žuvusių eilinių kareivių ir karininkų bendro skaičiaus kaip 1—5, tai yra vienam žuvusiam karininkui tenka penki žuvę kareiviai. Lenkijos išsilaisvinimo kare iki 1920 m. tas santykis buvo 1—16, tai yra vienam žuvusiam karininkui teko 16 žuvusių eilinių.

Antrojo pasaulinio karo metu rusams iš pasalų puolus Lenkiją ten kovose ir dingo be žinios 19,771, kurių tarpe vien tiktai karininkų 9,388.

—Naujai atbėgusieji lenkai iš Lenkijos praneša, kad komunistų skelbiama tariama tikybos laisvė ir tariamas leidimas veikti tiems katalikams kunigams, kurie atsisakė paklusti Romos papai yra tik eksportui, užsieniuose už save kvailesnius mulkinti. Komunistinėje gyvenimo tikrovėje ten jokios tikybinės laisvės nėra net tiems, kurie pakluso komunistų nurodymams. Ir tie susovietinti kunigai be komunistų nurodymų nieko negali veikti. Buvo jų užsimota sudaryti bendrą komunistinės bažnyčios organizaciją, bet šito jiems neleista. Jie veikia kas sau visai neorganizuotai. Tiesa, turi savo spaudą, bet toji spauda savo turiniu taikoma tik užsieniams. Dabar Lenkijoj net komunistai nėra tikri savo rytojumi ir jie, kaip ir kiekvienas Lenkijos pilietis, laukia kada jie bus suimti. Kai krašto gyventojų tarpe įsigalėjo panašios nuotaikos, tai negali būti kalbos, kad jų dauguma remtų esamą vyriausybę.

Lenkijoje trūksta duonos, trūksta drabužių, net nepasirūpinama kuru, nes visoj pramonėj ir visur kur esama dirbančių įsigalėjo vokiečių okupacijos meto nuotaikos — neskubėti, mirti suspėsi. Taigi, darbo tempai visur sumažėjo.

—SSSR buvusių VRM saugumo skyriaus aukštų pareigūnų žiniomis, kurie iš ten pabėgo į Vakarus, jie skelbia, kad Vidaus saugumo kariuomenė susideda iš daugiau kai vieno milijono gerai ginkluotų vyrų. Tarp SSSR normaliosios ir saugumo kariuomenės dalinių visur vyksta įvairūs nesusipratimai, nes jie vieni kitų šėlusiai nekenčia.

Tas žinias taip pat patvirtina ir VRM pulk. Burlucki.

—Anglijos vyriausybės pirmininko Churchillio kelių dienų kelionė į JAV atsilankyti pas JAV prez. Eisenhowerį kaštavo 84 tūkstančius dolerių. Nebūtų daug jei Anglijos atsakingi politikai čia būtų įsigiję blaivesnių pažiūrų į komunizmo neišvengiamą gręsmę.

—a.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

REIKALINGA TARNAITĖ
kreiptis 3351 So. Halsted Street,
klauskite Mr. Pozin.
$35.00 į savaitę, kambarys ir
išlaikymas. Du suaugę asmenys.
Nereikės virti.

MOTERIS VALYMUI KEPYKLOJE
6 arba 7 valandas į dieną.
Be sekmadienių.
Alga $35.00 į savaitę.
Šaukite:
BIttersweet 8-2831

REIKALINGA moteris, naujakurė, vakarais dirbti už baro. Kreiptis tavernon "Šaltinėlis", 3318 S. Halsted St. Telef.: VI 7-8561

W O M E N
FOR GENERAL CANDY WORK;
opportunity to learn chocolate dipping — must speak and write English; day work; apply:
FANNIE MAY CANDY CO.
1137 W. Jackson Blvd.
Personnel office open Tuesday, Thursday, Friday 9 A.M. to 3:30 P.M.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

ENJOY BETTER
LIVING CONDITIONS
AND WORK IN
SKOKIE
CLOSER TO HOME
SHEET METAL
MECHANIC
AND HELPER
ALL AROUND
EXTERIOR — HEATING
METAL ROOFING
will pay over scale for experienced men, paid vacation and bonus.
CONTACT
BASSING SHEET METAL
& ROOFING CO.
Skokie, Ill. ORchard 5-4030

AUTOMATIC SPRING
COILER SET-UP MAN
Tiktai patyrusio.
Daug dirbama viršlaikio.
Švari, moderniška dirbtuvė.
3811 WEST LAKE STREET

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

SERVEL šaldytuvas, riešuto miegamojo kambario setas. Trys ¾ lovos, šešios 16x600 padangos. Viengula lova, trys paltai, užuolaidos ir t. t.
1425 North Kostner

IMPORTUOTOS vazos, akordeonas, dvigubas elektrinis plate embroiler. Filmų prožektorius, baldai, žaislai, dviratis, aukšta kėdė ir t. t. Rūbai, paveikslai ir kiti namų reikmenys.
941 North Linden,
Oak Park, Ill.

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo lietaus išplautus plytų tarpus. Taisc kaminus ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvį —
J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave
GRovehill 6-4177

TAISAU skalbiamas mašinas, dulkių valytuvus ir šaldytuvus.
2117 So. Halsted St. HA 1-1038.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMA maisto krautuvė, gerai veikiantis biznis. Pigi nuoma, $35. Parduos už pirmą pasiūlymą.
Teirautis YArds 7-2674

TAVERNA ir namas. Gerai įsteigtas biznis, fabrikų ir didelio judėjimo rajone. VIrginia 7-8245.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMI 2 gražūs, dideli miegamieji kambariai. RE 5-5118.

IŠNUOMOJAMI 3 kambariai antrame aukšte. 2612 W. 63rd St.
HEmlock 4-0914

PERSONAL
Asmenų Ieško

VIENUMA nusibodo, noriu susirasti gyvenimo draugę. Tikyba nesvarbu, tik tautybė. Kuri panelė ar našlė galvojate apie tvarkingą gyvenimą rašykite į "Naujienas", 1739 S. Halsted St. Box 4593, Chicago 8, Ill.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

220 WEST 109th PLACE
didelė 6 kambarių rezidencija.
Gali būti vartojami 4 miegamieji kambariai, arba perdirbama į du butus. Savininkas išsikelia. $13,900.
WAterfall 8-6396

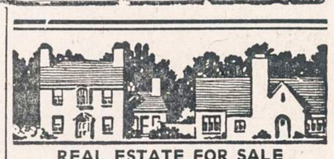

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

1) BRIGHTON PARKE geras mūro namas, 3 butai po 4 kamb. Šviesūs, rami vieta. Kaina $21,000.
DIDELIS MŪRO NAMAS. Žemai taverna ir 6 kamb. butas. Viršuje 3 butai. Pajamos mėn. $430 ir savininkui butas. Visi įrengimai priklauso namui. Įmokėti $14,000 perėmimui morgičių $20,000.
2) NAUJAS medinis 2 butų, 5 ir 4 kambarių namas. Už vieno bloko nuo Cicero Ave. ir 87th St. Artimas užmiestis. Labai rami vieta. Tyras oras, graži gamta. Sklypas 60x70. $12,800.
3) MARQUETTE PARKE arti Western ir 67th Ct., didelis gražus 4 butų mūro namas. 2 butai furnišiuoti. Po visu namu rūsys. 3 mašinų mūro garažas. Mėnesinės pajamos $423. Įmokėjimas apie $10,000. Savininkas duos morgičius.
K. JUKNIS
SHULMISTRAS REALTY CO.
4004 S. Archer Ave. LAfayette 3-6300

9 KAMBARIŲ namas su maudyne. Garažas, vištininkas, klojimas, apie 1¾ akro sklypas. $4,500. Mrs. Dolores Thomas, Grand Marsh, Wisconsin.

$32,000 BARGENAS UŽ $28,500
mūrinis, du po 5 ir butas beismonte, ir du po 4 med. apmuštas kieme. Įdirbti porčiai. Centrinis vandens šildymas stokeriu. Pajamų $300. Gretimas lotas. NORVILLE REALTY, 5835 So. Artesian Ave. WAlbrook 5-1953.

NETOLI ŠV. KAZIMIERO KAPINIŲ 2 miegamųjų, mūrinis 4 metų senumo namas. Automatinė alyva šiluma. Didelė Youngstown virtuvė, čerpių maudynės, po visu namu sausas beismontas, žieminiai langai ir sieteliai. Aptvertas kiemas. Netoli mokyklų, bažnyčių ir krautuvių. 10716 S. Drake
CEdarcrest 3-4162

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
PRospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
WAlbrook 5-5699 (vak).

3 AUKŠTŲ kampinis mūrinis namas. Garu alyva šildomas. 6 kambarių butas pirkėjui. Namas gerame stovyje. Pajamų 5,200 dol. Kaina $29,500.
7658 So. Union Ave. Savininkas,

MODERNUS 4½ COTTAGE $7,700 pilna kaina. Karštu vandeniu šildoma. Moderni prausykla, švarus. Tuoj galima užimti. $2,000 įmokėti. SVOBODA, 3739 W. 26th. LAwndale 1-7038.

NAMŲ! NAMŲ! NAMŲ!
Turiu per du šimtus pirkėjų, ieškančių namų Marquette Pk., Brighton Pk. ir Bridgeporte. Savininkai, jeigu norit greito ir sąžiningo patarnavimo, praneškit man! Atvažiuosiu, apžiūrėsiu ir greitai parduosiu Tamstų namą!
Arti St. Louis ir 61st Pl. kampo dėl skyrybų parduodamas mūrinis bungalow, perdirbtas į du atskirus butus—3 ir 5 kamb. Yra gražus. Abu butai tušti—galima tuoj pat užimti. Kaina tiktai $15,500.
Parduodamas mūrinis 2 butų geram stovyje namas su pusiau įrengtu butu rūsy. Centralinis apšildymas su stokeriu. Dvigubas garažas. Arti Ogden Parko, Laflin prie Marquette Road. Visa kaina tik $17,500.
P. LEONAS
F. H. HALVORSEN CO.
REAL ESTATE
3145 W. 63rd St. HEmlock 4-4300
Buto tel.: PR 8-0097

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

GENERAL CONTRACTOR
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.
CHesapeake 3-1535
Lietuvių statybos bendrovė. Stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

APIE $2,000 ĮMOKĖTI
netoli 111 ir Pulaski. Naujas 4 kambarių namas, galima padidinti į 6 kambarius. Kabinetinė virtuvė, plytelių vonia. Kieto medžio grindys. Alyva arba gazu šildoma. Lotas 65 per 125. 3 blokai mokykla. $12,900 be rūsio. $13,900 su rūsiu.
PRescott 9-0872

RETOS PROGOS
1) Liuksusinis akmens plytų naujas, 3 metų ranch tipo namas su dvigubu garažu ant pusės akro sklypo. Kilimai nuo sienos iki sienos, užuolaidos, elektrinė virimo krosnis. Savininkas išsikelia į ūkį.
2) Roselande 2 aukštų namas su garažu. Vartotų automobilių biznis ir karų taisymo dirbtuvė. Parduoda dėl senatvės.
P. STANKOVIČIUS
REAL ESTATE IR
INSURANCE BROKERIS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 SO. HALSTED ST.
Phone DAnube 6-2793
Namų YArds 7-6818
Padeda pirkti-parduoti namus, ūkius, biznius. Parūpina paskolas, draudimus ir daro vertimus. Tvarko imigracijos dokumentus.
Ofisas atdaras 9—12 ir 4—7.

Pirkite JAV taupymo bonus.